

GÖTEBORGS UNIVERSITET
HANDELSHÖGSKOLAN

Maktfullkomliga politiker, olönsamma kvinnor och männens ryggdunkarklubbar.

*En kritisk diskursanalys om hur tre svenska dagstidningar framställer kvotering
till styrelser.*

Företagsekonomiska institutionen
Management & Organisation
Termin HT16
Kandidatuppsats
Författare:
Andrea Karlsson (931221–4985)
Seila Kozarcanin (940615–9187)
Handledare:
Nanna Gillberg

Sammanfattning

Syftet med denna studie var att få en förståelse om hur svensk dagspress, utifrån ledarsidor och debattartiklar, framställer kvotering. För att kunna besvara vårt syfte baserades studien på en diskursanalys. Den teoretiska referensramen utgick från Faircloughs kritiska diskursanalys som bestod av tre dimensioner; text, social och diskursiv praktik. Vidare hämtades materialet till resultatet med utgångspunkt i de tre dimensionerna, till exempel genom att markera värdeladdade ord i artiklarna som motsvarade dimensionen om text i Faircloughs kritiska diskursanalys. Studiens resultat bidrog till att identifiera två teman som berördes i tidningarna, kvinnor och lönsamhet samt jämställdhet, detta diskuterades i analysen. Studien visade slutligen att framställning av kvotering såg olika ut och att vardera tidnings inställning till kvotering var i linje med deras politiska hemvist.

Nyckelord: kvotering, jämställdhet, diskursanalys, Fairclough, dagspress,

Abstract

The purpose of this study was to gain an understanding of how Swedish newspapers, on the basis of editorials and opinion pieces, produce quotas. In order to answer our purpose, the study was based on a discourse analysis. The theoretical framework was based on Fairclough's critical discourse analysis which consisted of three dimensions; text, social and discursive practice. Furthermore the material was received on the basis of the three dimensions, for example, by checking the loaded words in articles corresponding dimension of the text in Fairclough's critical discourse analysis. The study results helped to identify two themes touched upon in the newspapers, women and profitability as well as gender equality, which was discussed in the analysis. The study finally showed that the production of quota was different and that each newspaper's approach to affirmative action was in line with their political residence.

Keywords: quotas, gender equality, discourse analysis, Fairclough, Daily Press,

Innehållsförteckning

1. Inledning	5
1.2 Bakgrund	5
1.3 Syfte	6
1.4 Forskningsfrågor	6
1.5 Tidigare forskning	6
2. Teoretisk referensram	9
2.1 Diskurs och diskursanalys	9
2.3 Faircloughs kritisk diskursanalys	10
2.3.1 Kommunikativa händelsen och diskursordningen	12
2.3.2 Intertextualitet	12
2.3.3 Maktens påverkan	13
2.4 Brist på jämställdhet mellan män och kvinnor	13
2.5 Media och genus	15
2.6 Token, dominans och minoritet	16
2.7 Kritik mot framställningen av feminint ledarskap	17
2.8 Sammanfattning av teoretisk referensram	18
3. Metod	20
3.1 Kvalitativ forskning	20
3.2 Metodval	20
3.4 Avgränsningar	21
3.5 Urval	21
3.6 Etiska problem	22
4. Resultat	23
4.1 Svenska Dagbladet	23
4.1.1 Framställning av kvotering	23
4.1.2 Värdeladdade ord och uttryck	23
4.1.3 Argumentationens forskningsförankring	26
4.1.4 Argument som används	27
4.2 Dagens Nyheter	27
4.2.1 Framställning av kvotering	27
4.2.2 Värdeladdade ord och uttryck	28
4.2.3 Argumentationens forskningsförankring	29
4.2.4 Argument som används	30
4.3 Arbetarbladet	31
4.3.1 Framställning av kvotering	31
4.3.2 Värdeladdade ord och uttryck	32
4.3.3 Argumentationens forskningsförankring	33
4.3.4 Argument som används	34
5. Analys	36
5.1 Kvinnor och lönsamhet	36
5.2 Jämställdhet	39
6. Slutdiskussion	41
6.1 Bidrag	41
6.2 Tankar kring studien	42
6.3 Tankar om resultatet och hur metod och material kan ha påverkat utfallet	43
6.4 Framtida forskning	43
7. Referenslista	44

1. Inledning

Kvotering, är det rätt väg att gå frågar sig några? Vi har inget annat val säger andra. Tanken är att kvotering ska få bolagsstyrelser jämställda. Vissa anser att en majoritet av män i styrelser inte är ett tecken på diskriminering av kvinnor. Andra menar att jämställdhet är 40 procent av vardera kön i styrelserna. Men vad innebär kvotering? Kvotering är ett ämne som idag är högst aktuellt med tanke på regeringens proposition gällande införande av kvotering som lades fram under 2016. Lagförslaget innebär att styrelseledamöterna i börsbolag och ett antal statligt helägda bolag ska bestå av minst 40 procent av vardera kön (Riksdagen.se 2011).

Kvotering handlar om att öka jämställdheten i bolagsstyrelser, där det idag är en majoritet av män. Jämställdhet i styrelser ses som eftersträvansvärt genom att styrelser är en representant för hela organisationen. Jämställda styrelser hoppas ge spridningseffekter i både näringslivet och i samhället i övrigt (Allbright 2016). Allmänheten blir genom olika medier ständigt matade med information och intryck. Media har möjlighet att skapa engagemang och tittarstorm för händelser, människor och företag. Media är därigenom en inflytelserik kanal, som påverka opinionen. Det som skildras i media har därför ofta ett stort inflytande på allmänheten. Människor påverkas i sitt agerande men även i sitt tänkande av det som skrivs i exempelvis dagspress (McCombs 2006).

Tanken uppkom därför om att göra en studie om hur dagspress framställer kvotering på ledarsidor och i debattartiklar. Det är därmed dagspress vi syftar på vid användning av begreppet "media" i följande studie, även om vi är medvetna om att media innefattar olika typer av informationskanaler. Genom att kvotering är ett politiskt laddat ämne, anser vi det vara intressant att se hur tidningarna skriver om ämnet på sina ledarsidor och debattartiklar. Valet grundar sig på att media kan påverka våra åsikter om kvotering vilket i sin tur kan påverka de politiska beslut som kan få konsekvenser ända in i styrelserummet.

I ett management- och organisationsperspektiv är kvotering, som ämne relevant, genom att det kan få konsekvenser för hur styrelsen ser ut men också ur ett bredare perspektiv är jämställdhet ett betydande ämne. Jämställdhet handlar exempelvis om hur ledarskap kan uppfattas och framställas på olika sätt beroende av kön, samt att det är relevant att skapa en medvetenhet om vilka olika villkor som kan gälla mellan män och kvinnor i organisationer. Detta är något som studien kommer att beröra utifrån kvotering.

1.2 Bakgrund

Kvotering är och har varit ett omtalat ämne under en längre tid. Redan 2006 tog Socialdemokraterna fram lagförslag om kvotering. Lagförslaget gick däremot inte igenom eftersom dåvarande statsminister Fredrik Reinfeldt avsåg förslaget 2006 (Riksdagen.se 2011).

Idag har Socialdemokraterna tagit upp lagförslaget på nytt, där förslaget återigen innebär att bolagsstyrelser ska bestå av minst 40 procent av vardera kön. Lagen ska gälla börsbolag och bolag som är statligt helägda. Bolag som inte uppfyller kraven gällande fördelningen i

styrelsen behöver då betala en sanktionsavgift, avgiften föreslås bero på bolagets storlek och vara på mellan 250 000 kr till 5 000 000 kr (Regeringen.se 2016).

Lagförslaget har gjort att ämnet kvotering återigen blivit aktuellt i samhällsdebatten. Inställningen till kvotering ser dock olika ut mellan partierna. Moderaterna har exempelvis en kritisk inställning till kvotering (Moderat.se 2012), samtidigt som socialdemokraterna är positivt inställda till kvotering (Socialdemokraterna.se.2015).

På tidningarnas ledarsidor och i debattartiklar yttras tidningens politiska ståndpunkt och syftar till att påverka läsarens åsikter (Vallinder u.å), vilket innebär att det är i dessa artiklar som tidningarnas politiska färg blir tydlig. Detta gör att tidningar med olika politisk hemvist kan framställa kvotering på olika sätt.

1.3 Syfte

Vi vill med vår studie skapa förståelse för, samt ge en inblick i hur dagspress framställer kvotering, genom att titta på vad det finns för skillnader och likheter i hur tidningar med olika politisk åskådning framställer kvotering. Således anser vi att det är relevant att titta närmare på hur media väljer att vinkla företeelsen. Med detta i åtanke ligger förhoppningen i att kunna bidra med en diskussion om hur media vinklar kvotering och hur det kan te sig, lika eller olika, beroende på politisk åskådning, samt vilka argument som används. Syftet blir således att genom en kritisk diskursanalys, urskilja hur tidningarna framställer kvotering, där vi som författare vill bidra till en nyanserad bild av hur kvotering framställs på ledarsidor och i debattartiklar i tre svenska dagstidningar. Detta anser vi kunna göra genom att identifiera argument samt likheter och skillnader i debatten som förs i respektive tidning.

1.4 Forskningsfrågor

Forskningsfrågorna som studien kommer att fokusera på är att analysera hur tre olika dagstidningar lyfter kvotering på sina ledarsidor och debattsidor, detta kommer göras genom att fokusera på följande frågor:

- Vad finns det för skillnader i de tre tidningarnas sätt att framställa kvotering?
- Vad finns det för likheter i tidningarnas sätt att framställa kvotering?
- Vilka mönster, om möjliga, kan vi identifiera i tidningarna?

1.5 Tidigare forskning

Det finns sedan tidigare mycket forskning och avhandlingar om följder som kvotering kan skapa. Följderna av kvotering är dock inte vad vår studie kommer fokusera på, då vi är inriktade på hur media framställer kvoteringen och inte vad forskningen anser om kvoteringens effekt. Vi kommer därför inte att gå in på den forskning som finns gällande kvoteringens utfall. I följande avsnitt ligger fokus på att presentera forskning som gör att vi kan placera vår studie i ett forskningsområde. Vi avser att göra detta genom att presentera forskning om medias framställning av genus.

Forskning om media och kvotering specifikt, har vi dessvärre inte hittat något underlag på. Anledningen till detta kan bero på att kvotering är ett ämne som blivit uppmärksammat under senare tid och då har fokus varit om det är rätt väg att gå för att uppnå jämställdhet.

En relevant forskning som gjorts om media och genus genom en diskursanalys är Kerstin Engströms bok *Genus & genrer - forskningsanknutna genusdiskurser i dagspress* som tar upp hur kvinnligt och manligt framställs i två svenska dagstidningar. Boken behandlar även arbetslivet och jämställdhet samt berör att journalister ofta åberopar forskning, utan att visa vilken forskning eller något underlag av forskningen (Engström 2008). Engström lyfter att det ofta byggs upp en polarisering mellan olika forskningsresultat. Hon menar att artiklarna både upprätthåller traditionella tankar om kön men att det också finns artiklar som bryter könsmönstret, men då framställer artiklarna det som extraordinärt att kvinnor exempelvis vill göra karriär. Engström lyfter Faircloughs syn om att det skapas motsägelser vid tid av förändring (Engström 2008).

Även om denna forskning inte handlar om kvotering berör det ändå ett relevant ämne, genom att det lyfter hur media beskriver och redogör för jämställdhet, genus och arbete. Engströms slutsats blir att eftersom kvinnor och män ofta framställs som homogena grupper och att det är de som bryter mot traditionella föreställningarna om hur män och kvinnor beter sig som lyfts fram i artiklarna. Det gör att tidningarna är med och reproducerar den traditionella bilden av könsordningen (Engström 2008).

Engström påtalar att det finns ett objektivitetsideal inom journalistiken vilket innebär att det som skrivs ska ha relevans och framställs som att vara sanningen. Forskningen som presenteras i artiklarna skapar en positivistisk världsbild, positivism handlar om att kunskap skapas genom sinneserfarenhet och beskrivs som en filosofi som är antispekulativ (Edman u.å.). Engströms forskning visar också på att journalisterna i artiklarna använder ett förenklat sätt att se på situationer, genom att forskningen ofta presenteras lättvindigt och därigenom blir tagen som oproblematiserad fakta. Journalisterna skapar genom den presentationen en bild av sig själva som förmedlare av riktig och sanningsenlig information till läsaren (Engström 2008). Att media genom detta presenterar forskning utan att problematisera det är Engström kritisk mot, samtidigt poängteras att media inte kan hållas ensamt ansvarig för konsekvenserna, utan att det är en komplex relation där alla inblandade har ett ansvar att ifrågasätta (Engström 2008).

Objektivitetsidealet är även något som Anna Roosvall och Kristina Widestedt skriver om i ett kapitel i boken *Mediers känsla för kön*. Vilket enligt Roosvall och Widestedt handlar om att media ser sig själva och uppfattas som, bärare av sanningen. Roosvall och Widestedt menar att media har en diskursiv makt, de har en stor möjlighet att påverka opinionen samt menar att media kan förändra levnadsförhållandena för människor ur olika grupper, både till det bättre och sämre (Roosvall och Widestedt 2015). Samtidigt tar de också upp komplexiteten i medias roll och menar att media har en dubbelsidig roll som både aktör och arena i debatten alltså både ett forum för debatt men också deltagare i forumets debatter (Roosvall och Widestedt 2015).

Vi anser att forskningen som presenterats i detta kapitel är betydelsefull för att förstå vår studie. Media har en stor möjlighet att påverka samhället, vad de skriver om och hur det skrivs kan få långtgående konsekvenser i samhället och för olika grupper i det. Genom att tidigare forskning identifierar exempelvis, manligt och kvinnligt i sin forskning och hur skribenter använder forskning som ett sätt att konstruera en bild av verkligheten utan att ifrågasätta den. Tidigare forskning visar således att det finns mönster i framställningen av genus i media, vilket gör det intressant för oss att undersöka närmare vad för mönster som kan identifieras när vi undersöker artiklarnas framställning av kvotering.

2. Teoretisk referensram

I följande kapitel kommer diskursanalys och olika inriktningar inom området att beröras. Därefter görs en mer ingående genomgång av den kritiska diskursanalysen och Faircloughs angreppssätt i den. Vi urskiljer generella drag i den kritiska diskursanalysen samt redovisar begrepp och tolkningar som är av vikt. Sedan kommer forskning skriven av Acker, Woods, Kanter samt Alvesson och Billing att tas upp. Kapitlets syfte är att presentera begrepp och förklaringar som är relevanta för studien samt forskning som är byggstenar för att analysera resultatet.

2.1 Diskurs och diskursanalys

Ordet diskurs är något som används flitigt, vilket gör att innebörden av ordet varierar. En övergripande definition av diskurs ger Winther Jørgensen och Phillips med följande förklaring: *ett bestämt sätt att tala om eller förstå världen/eller delar av den* (Winther Jørgensen och Phillips 2000, 7). Definitionen av diskurs som kommer att användas i denna studie är, Faircloughs definition, han ser diskurs som en form av social praktik, som är med och antingen reproducerar eller förändrar kunskap, identiteter och relationer. Social praktik utgörs av integrationen mellan individer genom användning av skriftligt, muntligt eller kroppsligt språk. Hur individer väljer att använda sig av språket formar den sociala praktiken. Fairclough menar även att social praktik också formas av strukturer och andra sociala praktiker (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Försättningsvis anser Fairclough att diskurser är olika sätt att återspegla världen på. Varje diskurs är ett perspektiv av hur världen antas se ut. Mer specifikt definierar Fairclough diskurser som *Olika diskurser är olika perspektiv på världen* (Winther Jørgensen och Phillips 2000, 72). Diskurser konstrueras därmed genom den sociala praktiken, det vill säga, genom interaktionen mellan muntligt, skriftligt och kroppsligt språk för att sedan förändra aspekter av världen.

En diskursanalys handlar om att analysera de mönster som är i diskursen. (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Det handlar om hur tolkningar av omvärlden görs genom att språket är konstruerat i olika mönster. Mönster ser olika ut i olika sociala miljöer, således är språket med och formar vår idé om vad verkligheten¹ är (Bergström och Boréus 2000). Enligt Bergström och Boréus (2000) handlar ett diskursivt synsätt om att binda samman språk och handling och förklarar det som att alla ordningar, exempelvis ekonomiska, består av både språk och handling. Språket är en grund som i sin tur bygger upp handlingar, språket är samtidigt också gränssättande i hur människor agerar men också hur de tänker (Bergström och Boréus 2000). Genom att språket är gränssättande kan en diskursanalys skildra olika typer av maktordningar (Bergström och Boréus 2000).

¹ I den vetenskapliga tradition som studien är skriven på utgår diskursanalysen från att någon verklighet i absolut och objektiv mening inte existerar. Vi väljer dock att använda begreppet för att innebörden inte ska förloras.

Winther Jørgensen och Phillips tar upp fyra grunder som gäller för diskursanalys. Den första grunden handlar om att inte se kunskap om världen som objektiv sanning², då den egna världsbilden är uppbyggd på vår egen kunskap därmed speglar kunskap inte någon objektiv sanning utan är endast en produkt av det egna sättet att se världen (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Andra grunden som berörs är att vår kunskap och hur vi uppfattar världen är präglad av både vår historia och kultur (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Tredje grunden handlar om sättet vi uppfattar världen, upprätthålls genom sociala processer. Genom interaktion bygger människor upp gemensamma uppfattningar om omvärlden (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Fjärde och sista grunden handlar om att i olika sociala världsbilder ses olika handlingar som accepterade eller inte. Detta beror på i olika sociala världsbilder accepterar olika handlingar (Winther Jørgensen och Phillips 2000).

Något som också lyfts upp när det gäller diskursanalys är att resultat och analys kan vara svåra att begripa, vilket beror på att resultatet i vissa fall bygger på snåriga analysverktyg (Bergström och Boréus 2005). Bergström och Boréus menar att eftersom diskursanalys är en studie av språket så är forskaren en aktiv del av skapandet av dessa tolkningar och att kvalitén på tolkningarna varierar. Problematiken handlar enligt Bergström och Boréus(2005) om att ett fenomen blir tolkat av en grupp och att det därför är viktigt att forskaren motiverar sin tolkning för läsaren. Kritik som management forskare brukar rikta mot diskursanalys är att de är för abstrakta. Anledningen till detta är att de anser att det är för lite fokus på den materiella verkligheten vilket gör att diskursanalys kan vara svårförståeliga (Bryman och Bell 2011). Ytterligare ett problem som Bergström och Boréus påpekar är att en diskursanalys är relativistiskt, vilket innebär att det måste sättas i relation till något annat för att få betydelse. Forskarna menar att en diskursanalys blir enkelspårig om fokus endast är på texten och dess språk och inte på vad som sägs i texten (Bergström och Boréus 2005).

2.3 Faircloughs kritisk diskursanalys

Ovan har vi presenterat diskursanalys som begrepp och vilka grunder som är viktiga i den, Winther Jørgensen och Phillips identifierar tre inriktningar inom diskursanalys, dessa inriktningar är: diskursteori, diskurspsykologi och kritisk diskursanalys. De tre inriktningarna utgår alla från att sättet att uttrycka sig inte är neutralt, utan att det reflekterar exempelvis vår omgivning, men vårt sätt att tala som också kan förändra vår omgivning (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Den kritiska diskursanalysen är den inriktning som studien bygger på, utgår från Faircloughs angreppssätt, är således den som kommer att förklaras mer ingående. Winther Jørgensen och Phillip urskiljer fem gemensamma drag som gäller för den kritiska diskursanalysen, vilka är följande:

- Sociala och kulturella processer och strukturer har en delvis lingvistisk-diskursiv karaktär vilket handlar om att den sociala världen konstrueras genom skapande och

² I den vetenskapliga tradition som studien är skriven på utgår diskursanalysen från att någon sanning i absolut och objektiv mening inte existerar. Vi väljer dock att använda begreppet för att innebörden inte ska förloras.

konsumtion av texter. Det är också genom konsumtion och produktion av texter som förändring av sociala och kulturella strukturer kan uppnås (Winther Jørgensen och Phillips 2000).

- Diskurs är både konstituerande och konstituerad, vilket betyder att diskurser gör mer än att forma sociala strukturer och processer utan diskurser speglar också strukturer. Diskurser är en form av social praktik, som är med och bildar den sociala världen, men diskurser bildas också genom sociala praktiker (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Ett exempel på detta som Winther Jørgensen och Phillips tar upp är Faircloughs analys av hur media är med och skapar nya former av politik. Fairclough tar hänsyn till att media också påverkas av samhällskrafter. Faircloughs påstående handlar således om att språk ses som en handling både genom att vi med språket kan ändra världen, men också genom att språket är historiskt och socialt berikat (Winther Jørgensen och Phillips 2000).
- Språkbruk ska analyseras empiriskt i det sociala sammanhanget handlar om att den kritiska diskursanalysen gör en textanalys av språkbruket i social interaktion (Winther Jørgensen och Phillips 2000)
- Diskurs fungerar ideologiskt vilket innebär att diskursiva praktiker är med och både skapar och reproducerar maktförhållanden, exempel på maktförhållanden kan vara mellan män och kvinnor. Den kritiska diskursanalysen ser sitt syfte som att bidra till social förändring för att minska ojämlika maktförhållanden. Fokus i den kritiska diskursanalysens forskning är på den diskursiva praktiken som konstruerar världsbilder och maktrelationer, samt mot det inflytande diskursiva konstruktioner har i att främja vissa sociala gruppers intressen (Winther Jørgensen och Phillips 2000).
- Kritisk forskning, vilket handlar om att kritisk diskursanalys inte är politisk neutral, utan att den medvetet tar ställning för de utsatta grupperna i samhället, detta görs för att kunna skapa social förändring (Winther Jørgensen och Phillips 2000).

Fairclough ser och analyserar språket utifrån tre dimensioner, dessa dimensioner är: text, diskursiv praktik och social praktik (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Dimensionen text, handlar om att hitta nyanser i texten vilket sker genom att exempelvis analysera grammatik och sammanhang i satser (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Den diskursiva praktiken handlar om hur texten bygger på befintliga diskurser men även på hur text mottagaren använder befintliga diskurser i sin tolkning av texten (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Den sociala praktiken handlar om samband mellan text och diskursiv praktik, mer specifikt att social praktik binder ihop text och diskursiv praktik (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Det är utifrån dessa dimensioner vårt resultat bygger på och således är det också det som avgör vad vi tar upp i analysen. Det bör dock påpekas att det inte är ett krav att alla dessa dimensioner används i Faircloughs kritiska diskursanalys, utan att de ska anpassas utefter studiens problemformulering och för att passa studiens syfte (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Vi kommer i följande studie beröra alla tre dimensionerna, dock kommer det ske i olika utsträckning. Exempelvis innefattar den diskursiva praktiken mottagarens användning av diskurserna, vilket är något som kan bli svårt för oss att analysera. Hur de olika dimensionerna konkret kommer att användas i studien berör vi i metodkapitlet.

2.3.1 Kommunikativa händelsen och diskursordningen

Diskursordning ses som en form av system, där kommunikativa händelser både reproducera diskursiva ordningar och förändrar systemen genom ett kreativt språkbruk (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Diskursordning kan exempelvis handla om att en skribent använder en viss diskurs i media, genom det är skribenten med och reproducerar ett mediasystem. Diskursiva ordningar formar och formas av ett visst språkbruk, detta gör att de både är en struktur och praktik (Winther Jørgensen och Phillips 2000).

Diskursiva ordningar är enligt Fairclough ett annat ord för maktrelationer som existerar i samhället. Fairclough menar att maktrelationer konstrueras av diskurser som motsvarar olika aspekter som världen presenteras på, således formas maktrelationer av de ord som används. Ordens innebörd formas av sin kontext, vilket gör att ord kan få en förändrad betydelse. Genom att orden får en annan innebörd kan orden vara med och skapa maktrelationer i samhället. Enligt Fairclough analyseras texter genom en diskursanalys för att undersöka hur ord används i olika kontexter. Det finns ingen absolut sanning i ord och uttryck som används. Sanningen existerar inte utan motsvarar en diskursiv konstruktion där en föreställning om sanningen skapas. Genom en diskurs skapas därmed en diskussion med en socialt konstruerad uppfattning om vad sanningen kan motsvara. Det är relevant i studien att identifiera hur tidningarna väljer att uttrycka sig och vilka diskurser som de reproducerar och skapar. För att kunna urskilja hur tidningarna konstruerar en bild av sanningen (Winther Jørgensen och Phillips 2000).

2.3.2 Intertextualitet

Intertextualitet handlar om att texter bygger på tidigare texter, Fairclough beskriver det som att *man kan aldrig börja om från början* (Winther Jørgensen och Phillips 2000, 77). Återupprepning av ord är därmed oundvikligt. En hänvisning till en annan text kallas för en manifest intertextualitet (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Fairclough anser därför att språkbruk kan vara ett sätt för människor att på nytt påverka världen samtidigt som människor påverkas av tidigare diskurser som är socialt och historiskt konstruerade. Intertextualitet handlar därmed om att olika sätt att konstruera verkligheten eller delar av verkligheten leder till att dessa konstruktioner bidrar med andra möjliga konstruktioner, exempelvis står inte varje text isolerad utan påverkas av andra texter. Detta innebär att olika sätt att tala om och förstå världen på, utesluter andra alternativa sätt att tala och förstå världen på. Precis som det kan finnas en förbindelse mellan vetenskapliga rapporter och medietexter kan det även finnas en koppling mellan politiska åsikter samt det som står i artiklarna. Historisk bakgrund kan också påverka texten och bidra till *historisk utveckling och förändring* (Winther Jørgensen och Phillips 2000, 78). Vissa ämnen har större inverkan i samhället än andra i den bemärkelsen att den skapar en diskussion bland allmänheten. Kvotering kan vara ett av de omtalade ämnen som debatteras. Det är viktigt att ha i åtanke hur skribenter väljer att uttrycka sig i sina artiklar vid analys av text. (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Anledningen till detta är att skribenter kan uttrycka sig på ett visst sätt, exempelvis om kvotering, för att skapa ännu större debatter.

2.3.3 Maktens påverkan

Ideologi beskriver Fairclough som *betydelse i maktens tjänst* (Fairclough 1995, 14 refererad Winther Jørgensen och Phillips 2000, 79) vilket handlar om att ideologier reproducerar, producerar och transformerar dominansrelationer (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Ideologier skapas i samhällen där det finns dominansrelationer, dessa relationer kan exempelvis vara kön (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Genom detta anser Fairclough att diskurser kan vara mer eller mindre ideologiska, beroende i vilken grad diskursen är med och upprätthåller maktrelationer (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Makt relateras till diskursen i den bemärkelse att makten formar vad som anses vara verkligheten. De diskurser som således är ideologiska blir en drivkraft för att till exempel förändra eller vidmakthålla maktrelationerna i samhället. Det är dock svårt att särskilja ett speciellt uttryck som inte relateras eller påverkas av maktrelationer och det blir därmed svårt att avgöra hur ideologisk en diskurs är (Winther Jørgensen och Phillips 2000). En svaghet som lyfts kring Faircloughs syn på maktbegreppet, är att det är stort. Göran Bergström och Kristina Boréus (2005) menar att om makt är "allt" blir det poänglöst, samtidigt som de ställer frågan - om makt är allt, finns då något tillstånd utan makt? Vidare har vi i denna studie valt att inte lägga någon vikt vid hur ideologiska diskurser som berörs är, detta då det är svårt att avgöra samt att vi inte anser att det är av vik för studien. Vill dock göra läsaren medveten om att Fairclough anser att det finns skillnader mellan diskurser, men att det inte kommer beröras i denna studie. Det kan dock begrundas att eftersom studien berör makt och dominansrelationer genom att den berör kön. Gör det att de diskurser som berörs följaktligen är ideologiska, dock väljer vi att stanna vid det antagandet och kommer inte att beröra i vilken grad.

Vi väljer att använda oss av en diskursanalys eftersom det möjliggör för oss att synliggöra och problematisera olika sätt att se världen på som vid en viss tidpunkt och i ett visst kulturellt sammanhang är dominerande och förgivettagna. Anledningen till varför Faircloughs kritiska diskursanalys lämpar sig i denna studie är då de tre dimensionerna text, diskursiv praktik och social praktik hjälper oss att skildra olika sätt som dagstidningar väljer att konstruera verkligheten på till exempel genom hur språkbruket används i texterna.

2.4 Brist på jämställdhet mellan män och kvinnor

I följande avsnitt speglas professor Joan Ackers forskning om bristen på jämställdhet inom organisationer. Bristen på jämställdhet har länge varit ett problem eftersom makt och resurser inte har varit jämnt fördelade mellan könen. Acker väljer därför att med sin forskning påpeka att ojämställdhet mellan könen även finns i näringslivet. Den sitter djupt rotad i oss och anledningarna till detta kan enligt Acker vara många.

Till att börja med skildrar Acker den historia som kan ligga bakom bristen på jämställdhet mellan kvinnor och män inom organisationer. Historiskt sett har toppositionerna varit reserverade enbart för män medan kvinnor har haft administrativa arbeten som har varit sämre avlönade. Idag påpekar forskaren dock att det finns fler kvinnor i högre positioner inom organisationerna. Det är främst i platta organisationer som fler kvinnor kan synas i toppositionerna eftersom det anses vara enklare för kvinnor att arbeta sig upp inom platta

organisationer än inom hierarkierna. Diskriminering och ojämställdhet återstår enligt Acker i högre grad inom hierarkier än inom platta organisationer. Även om förutsättningarna upplevs som bättre för kvinnor inom platta organisationer finns förväntningar på kvinnligt ledarskap kvar och dessa förväntningar kan ha en diskriminerande inverkan (Acker 2003). I organisationer förväntas kvinnan enligt en socialt konstruerad tradition föra ett manligt ledarskap eftersom det skulle anses vara mer effektivt. Trots att kvinnan numera i flera organisationer tar sig an ledarskapsrollen så ska kvinnan enligt de sociala föreställningarna som finns driva ett manligt ledarskap som innefattar en hög grad av styrka, aggressivitet och konkurrensförmåga som Acker uttrycker det (Acker 2003). Ett ledarskap med dessa egenskaper har enligt tradition associerats till att vara ett manligt ledarskap och därmed det mest effektiva.

Trots att diskrimineringen fortfarande upplevs som stor inom organisationer så har den minskat jämfört med för 30 år sedan enligt Acker. Det finns däremot en avgörande och viktig skillnad mellan diskriminering i arbetet och i arbetsuppgifterna. Acker tar upp ett exempel på detta där en forskning på en bank visar att unga bankmedarbetare får samma titel i sitt arbete men skilda arbetsuppgifter beroende av kön. Männerna fick de jobb som möjliggjorde kontakt med personer på högre positioner medan kvinnor fick så kallade *vanliga servicejobb som att till exempel svara i telefon* (Acker 2003, 447). Ytterligare en diskriminering som uppstod var att lönen varierade mellan könen trots att personerna hade likadana jobb (Acker 2003).

Det är även anmärkningsvärt att högt uppsatta personer blev hyllade för det arbete som personer under dem utförde. Detta då en omstrukturering av de tidigare hierarkierna gjordes genom att reducera mellanleden för att effektivisera organisationen. Beslutsfattarna fanns numera längre ner i organisationen. Trots större ansvar och mer arbete så minskade inte ojämställdheten utan anställda befann sig fortfarande på botten med samma lön (Acker 2003).

Vidare påstår Acker att även kön kan påverka uppfattningen om ens kompetens och ansvarstagande vilket i sin tur kan påverka lönen. Kvinnor och män efterfrågas dessutom till skilda jobb där kvinnor väljs i högre grad om de accepterar tillsägelser och låga löner enligt Acker. Detta är en indikation på att förväntningarna på kvinnors och mäns förmåga kommer till uttryck i lönediskrimineringen. Diskrimineringen av kvinnor inom organisationer kan vara en omedveten företeelse förklarar Acker. När lönefrågan kommer upp till ytan trycks den ner genom att chefer som säger till sina medarbetare att inte uttala sig om sin lön. Hur villiga individer är att uppmuntra till sådant beteende kan även bero på vilken position individen har inom organisationen. Acker förklarar att hur medvetna personer väljer att vara om bristen på jämställdhet kan grunda sig i vilken grupp av kön, klass och etnicitet individen tillhör. Acker menar att individer som tillhör en överordnad grupp har en tendens att vilja bevara sina förmåner och undvika frågan om jämställdhet inom organisationerna (Acker 2003).

Att bevara sin nuvarande ställning innebär att inte uppmuntra till förändring. Acker menar att en förändring inte alltid är önskvärd för en organisation eftersom en omstrukturering kan misslyckas. En förändring är riskfylld för både organisationen men även för de högt uppsatta inom organisationen. Män är rädda att förlora sin ställning och därmed även sin respekt.

Respekten kan grunda sig i hur hög lön vardera anställd har. Acker menar att brist på jämställdhet sällan förekommer vid målsättning och resurstilldelning utan sker vid lönesättning (Acker 2003).

2.5 Media och genus

En förändring har dock skett enligt forskaren Julia T Woods som i sin studie beskriver hur kön genom tiderna hade framställts i media. Förändringen har däremot inte varit lika snabb som allmänheten hoppats på vilket Woods skildrar i sin forskning som omfattar all typ av media. Följande text kommer dock att fokusera på Woods forskning inom dagspress.

Woods uppmärksammar tre utmärkande drag gällande medias syn på män och kvinnor. Det första är att kvinnor har varit underrepresenterade (Woods 1994). Detta är ett viktigt antagande att ta i beaktande i vår undersökning då kvotering sägs användas för att lyfta kvinnors ställning men om media genom åren har underrepresenterat kvinnan kan detta ha en underliggande effekt i hur skribenter väljer att uttala sig om kvotering i dagspress. Ett exempel på hur tidningarna valde att underrepresentera kvinnor på var genom att inte inkludera lika många kvinnor som män i media. Detta för att enligt Woods ge allmänheten en uppfattning om att män var *den kulturella standarden* (Woods 1994, 32) samt det dominerande könet och därför skrev dagspress mer om män än om kvinnor för att uppmärksamma mäns ställning för allmänheten (Woods 1994).

Männens ställning har varit socialt konstruerad till att tillhöra en överordnad grupp. Generalisering av könen i media har därför varit den andra aspekten som Woods valde att uppmärksamma. En av anledningarna till detta var enligt Woods för att påverka vår uppfattning om människan där män ansågs vara mer kapabla än kvinnor. Den socialt konstruerade uppfattningen av män som fanns i samhället var att män var starka, aktiva och aggressiva medan kvinnor framställdes som mer naiva och dumma sexobjekt. Detta kunde enligt Woods påverka människor till att tro att detta var den accepterade normen, att kvinnor inte kunde mer än det som visades i media (Woods 1994).

Slutligen framför Woods sin tredje aspekt som representerar kvinnor och mäns relationer, där media genom sin framställning gjorde våld mot kvinnor mer accepterat, mer specifikt ställdes mannen över kvinnan. Män framställs i media som framgångsrika och hårt arbetande i den bemärkelsen att de tjänar pengar. Kvinnan tar enbart hand om hushållet medan män framställs som viktigare i media speciellt i tidningar enligt Woods (Woods 1994). Anmärkningsvärt är att Woods kom fram till att reklam påverkar innehållet i många tidningar, då de är de primära finansierarna av de flesta tidningarna. Glora Steinem redaktör på Ms. förklarade för Woods att tidningen bytte ut en artikel mot reklam som skulle kunna öka chanserna till att sälja varan. Reklam kunde därför även vara en bidragande faktor till vad som skrevs om kvinnor och män. Reklam om hårfärg således kunde generera en lång artikel om hur kvinnor borde ha skött sitt hår (Woods 1994). Detta är relevant för oss att ta i beaktande då innehållet av en artikel kan påverkas av fler faktorer än bara skribentens och ledarsidornas inställningar gentemot kvotering.

Kvinnor har aktivt velat bryta de socialt konstruerade föreställningar om kvinnor som exempelvis syntes i reklam genom att främja den självsäkra och starka kvinnan. Media satte dock ett stopp för detta enligt Woods. Den så kallade självständiga kvinnan började dyka upp i media och blev i samband med feminismens genomslag en stor nyhet. Dagspress valde att bemöta denna nyhet genom kampanjer som speglade den traditionella kvinnan som den moderna. Tidningarna försökte sätta traditionella värderingar på modet igen. Kvinnor blev återigen beroende av mannen och det viktigaste i livet blev återigen att ta hand om sina barn och sitt hem. En av anledningarna till varför media ständigt separerade de olika könen var enligt Woods för att generera intäkter (Woods 1994).

2.6 Token, dominans och minoritet

Kanter forskning handlar om interaktion i skeva-miljöer, vilket innebär att det finns en dominerande grupp och en minoritetsgrupp. Minoritetsgruppen går under benämningen token. Det engelska ordet token kan översättas till symbol och representant för sin grupp, denna grupp kan exempelvis vara kvinnor. Tokens status blir beroende av vilken grupp denne tillhör (Kanter 1977). Det behöver inte ske en aktiv placering av någon i en organisation för att den skall bli token utan det räcker att det skapas en skev miljö. Individer ses dock inte som token i en skev-miljö om individen anses besitta en given roll i gruppen och om skevheten endast beror på slumpmässig fördelning (Kanter 1977).

Kanter lyfter i studien tre fenomen förknippade med token. Dessa fenomen är: synlighet, polarisering och assimilering (Kanter 1977). Synlighet skapar ett tryck på minoriteten att prestera. Polarisering gör om att grupp gränser blir tydliga, vilket gör att den dominerande gruppen blir mer medvetna om likheterna och skillnaderna som finns mellan den dominerande gruppen och token (Kanter 1977). Det finns också en tendens att den dominanta gruppen överdriver skillnaderna mellan dem och token. Genom att token är i minoritet har de svårt att förhindra att generaliseringar görs vilket gör att token blir utesluten (Kanter 1977). Assimilering handlar om att minoriteten fastnar i en uppmålad bild av hur minoriteten bör och förväntas agera och det är svårt för token att bryta det mönster (Kanter 1977). Kanter har vidare studerat ett antal kvinnor som utbildade sig och jobbade som säljare. Dessa kvinnor utgör en minoritet i en mansdominerad miljö (Kanter 1977). Studien visar att kvinnorna var mer synliga än männen, detta genom att kvinnorna utsattes för en noggrannare granskning än sina manliga kollegor. Kvinnors arbetsplatser var kända och observerades noga, vilket inte var fallet för deras manliga kollegor. Kanter menar att synligheten som token är under, skapar press att prestera samtidigt som token och den dominanta gruppens villkor ser olika ut (Kanter 1977). I studien framgår även att kvinnornas prestation inte bara påverkade dem själva, utan att det också får konsekvenser för om företaget kommer att anställa kvinnor i framtiden. Tokens prestation får därigenom en påverkan även för andra kvinnor. Kvinnorna blev granskade utefter hur de i sin roll som kvinna utförde säljarrollen men också hur de som säljare levde upp till idealet av hur en kvinna bör agera (Kanter 1977). Det sker därigenom hårdare granskning och på annat sätt än vad den dominanta gruppen blir kontrollerad på.

Kanter identifierade att ingen av kvinnorna i studien behövde lägga ner energi på att bli uppmärksamman men de behövde däremot anstränga sig för att få sin prestation

uppmärksammas. Uppmärksamheten som kvinnorna fick var för yttre attribut som utseende. För att bli sedda för sin kunskap var kvinnorna tvungna att prestera ännu mer, vilket ytterligare ökade trycket på token. Kollegor och kunder hade lättare att glömma kvinnornas kunskaper i yrket och den information som kvinnorna gav till männen. Männen kom däremot exempelvis ihåg vad kvinnorna hade för kläder på sig (Kanter 1977).

Lojalitetstest är också något som Kanter uppmärksammar i studien. Detta innebär att token utsätts för ett lojalitetstest mot den dominerande gruppen där ett misslyckande kan leda till isolering för token (Kanter 1977). Olika sätt som token kan visa lojalitet på är att själv göra uttalanden som är skadliga mot tokens egen grupp och att själv framställa sig som ett undantag från gruppen och de ofördelaktiga egenskaper som den gruppen anses besitta. Ett annat sätt att visa lojalitet är genom att token skrattar med på skämt som är på bekostnad av minoritetsgruppen, detta anses då signalera att token accepterar de dominanta jargonger och deras villkor (Kanter 1977). Lojaliteten bygger på att minoritetsgruppen skall vända sig mot sina egna. Token blir genom detta gissla hos den dominerande gruppen, Kanter uttrycker det:

For token women, the price of being "one of the boys" is a willingness to turn occasionally against "the girls." (Kanter 1977, 979)

Token utsätts även ofta för *statistisk diskriminering* (Kanter 1977, 980) vilket innebär att en individ bedöms utifrån ett resonemang om sannolikheten av vad en bestämd typ av person brukar göra. Konkret kan det handla om en kvinna som jobbar som säljare på ett kontor misstas för att vara sekreterare, detta är något som kvinnorna i Kanter studie utsattes för (Kanter 1977). Denna föreställning kan dock förändras genom att token lägger energi på att etablera sin rätta yrkesroll. Kanter menar att det kan leda till att en status utjämning sker vilket innebär att det sker förändringar i uppfattningen av token i sin yrkesroll. Kanter lyfter samtidigt i studien att de kvinnliga säljarna även blev behandlade som sekreterare av personer som var medvetna om deras yrkesroll. Exempel på det är när gruppen säljare som Kanter studerar ska få uppdrag för sommaren, männen får ersätta andra säljare medan kvinnorna skulle ersätta en sekreterare (Kanter 1977).

2.7 Kritik mot framställningen av feminint ledarskap

Alvesson och Billings artikel behandlar problematiken med föreställningen om ett feminint respektive maskulint ledarskap. Feminint ledarskap framställs bygga på acceptans och intuition samtidigt som maskulint ledarskap skildras bygga på objektivitet och att vara analytisk. Genom dessa föreställningar skapas ett motsatsförhållande mellan de båda ledarskapsstilarna (Billing och Alvesson 2000). Billing och Alvesson (2000) menar att föreställningen om ett feminint och ett maskulint-ledarskap reproducerar ojämlikheter och de anser därför att det är relevant att vara selektiv med att sätta könstillhörighet på ledarskap. Alvesson och Billing (2000) betonar även att uppdelningen av feminint och maskulint inte handlar om biologiska förekomster, utan det handla om hur det konstrueras socialt och kulturellt vilket möjliggör att innebörden av orden kan förändras.

Det feminina ledarskapet är med och förstärker könsstereotyper som då kan skapa en norm kring hur en kvinnlig ledare anses bör bete sig. Billing och Alvesson lyfter att det enda som

egentligen är likhet mellan kvinnorna i studien är deras höga engagemang till organisationen, arbetet och de anställda, inte hur de agerar som ledare. Billing och Alvesson (2000) poängterar att kvinnliga ledare inte behöver identifiera sig själva med det feminina ledarskapet och att kvinnor som har en mer maskulin approach i högre utsträckning uppfattas som framgångsrika och att de oftare är de som innehar positioner med makt och inflytande (Billing och Alvesson 2000).

Billing och Alvesson identifierar fyra negativa aspekter av det feminina ledarskapet. Det första är att kvinnor anses ha en annan ledarskapsstil beroende på att kvinnor har andra erfarenheter än män. Den andra aspekten är att det uppstår problem med att integrera det feminina ledarskapet eftersom att ansvara över ett hushåll inte är direkt överförbart på att leda en organisation (Billing och Alvesson 2000). Tredje aspekten handlar om problemet med att reproducera en stereotyp föreställning om hur en kvinna i ledande position bör agera. Fjärde och sista aspekten som tas upp handlar om att det feminina ledarskaps konceptet kan bli utnyttjade för kommersiellt bruk (Billing och Alvesson 2000).

Billing och Alvesson lyfter även positiva aspekter med att framhålla ett feminint ledarskap och menar att det är positivt då det ändrar föreställningen om organisationer och ledarskap vilket kan bidra till en avmaskulinisering av management. Dessutom anses det att dessa positiva delar framförallt gynnar chefsjobb som innefattar personalansvar och de kvinnor som passar in i mallen för det feminina ledarskapet (Billing och Alvesson 2000). Artikeln framför samtidigt att kvinnor som blir valda till chefspositioner ofta är maskulina eller att de med tiden blir mer manliga i sitt sätt att agera. Forskarna påpekar att personer som kommer i maktpositioner inte bara fortsätter att agera som de gjort tidigare utan att det också ändras och utvecklas med tiden. Billing och Alvesson (2000) lyfter att tidigare forskare behandlar att kvinnor i ledande ställning bedöms kunna bidra med ett annat synsätt på makt än det som män har och menar att kvinnor inte ser makt som ett sätt att kontrollera utan ser det mer som relationer och inte lika individualistiskt som männen anses göra.

2.8 Sammanfattning av teoretisk referensram

Sammanfattningsvis berör teorierna olika aspekter gällande hur framställningen av kvinnor och män ser ut. Kanter berör hur minoritetsgruppen påverkas i miljöer där det finns en dominerande grupp. Teorin handlar om hur minoritetsgruppen, kallad token, blir bedömd efter andra villkor är den dominanta gruppen. Acker tar i sin forskning upp hur bristen på jämställdhet finns i olika miljöer, vilket får konsekvenser för kvinnor i deras karriärer. Billing och Alvesson kritiserar hur framställandet av ett feminint ledarskap, menar att det skapar en bild av hur en kvinnlig ledare anses bör bete sig som inte behöver överensstämja med verkligheten. Woods behandlar hur media är med och sprider föreställningar om kvinnor och män, vilket då påverkar uppfattningen om vad personer beroende på deras kön är kapabel till.

Ackers studie om hur bristen på jämställdhet uppstår i olika miljöer vilket även Kanter gör, genom att beröra hur behandlingen av kvinnor och män kan skilja sig. Båda forskarna diskuterar i sina forskningsartiklar hur kvinnan utstår diskriminering jämfört med män. I näringslivet uppstår diskrimineringen bland annat i hur kvinnor porträtteras som sämre ledare

än män. Bilden av ett manligt och kvinnligt ledarskap har enligt Billing och Alvesson konstrueras socialt vilket har gjort att män har blivit tillskrivna egenskaperna om att vara en stark ledare medan kvinnan har intagit en modersroll i sitt ledarskap. Genom dessa föreställningar så skapas en bild av hur kvinnor anses bör bete sig, vilket också bidrar till hur kvinnor behandlas i exempelvis näringslivet. Sociala föreställningar om kvinnor och män har enligt forskaren Woods funnits och spridits länge via media. Media har således skapat och fört vidare diskurser som enligt Fairclough syftar till att skildra en uppfattning om hur världen ser ut.

3. Metod

Metodkapitlet innefattar vilken metod vår studie bygger på, vilka avgränsningar som vi har valt att göra, urval av material, och ett kritiskt resonemang kring hur val av metod påverkar studiens utfall.

3.1 Kvalitativ forskning

Studiens forskning är kvalitativ vilket innebär att den är inriktad på text och ord i motsats till kvantitativ metod där fokus är statistiskt inriktad (Bryman och Bell 2011). I den kvalitativa forskning består fokus i att tolka och skapa förståelse för det som studeras (Bryman och Bell 2011).

Begrepp som används i kvantitativ forskning såsom validitet och reliabelt behandlas på ett annat sätt i den kvalitativa forskningen där fokus är på att skapa tillförlitlighet, överföringsbart, pålitlighet och konfirmering (Bryman och Bell 2011). Begreppet tillförlitlighet handlar om trovärdighet, i många fall finns olika beskrivningar av verkligheten och det är då viktigt att vi som författare redogör för vilken sorts beskrivning av verkligheten som studien utgår ifrån (Bryman och Bell 2011). Överförbarhet, handlar om att ge läsaren utförlig redogörelse av resultatet så att läsaren själv kan avgöra om resultatet är överförbart vid annan forskning (Bryman och Bell 2011). Pålitlighet skapas genom att författaren redogör för de val som görs och hur olika processer går till (Bryman och Bell 2011). Konfirmering handlar om att inte styra forskningen i en viss riktning. I vår forskningsdesign är det inte möjligt för oss som författare att vara objektiva, men det är samtidigt viktigt att vi inte styr forskningen i en viss riktning vilket är vad konfirmering handlar om (Bryman och Bell 2011).

Kritik som lyfts mot kvalitativ forskning i stort är att den är subjektiv och att det är svårt att generalisera resultatet till annan forskning (Bryman och Bell 2011). Som författare är vi medvetna om denna kritik, dock är inte studiens syfte att vara objektiv, utan att vi som författare ska vara med att kunna bidra till förändring. Vi har valt att förhålla oss till dessa aspekter genom att vara tydlig mot läsaren att vi i studien inte är objektiva och att vi som författare påverkar utfallet av studien. Vi redovisar också de val som vi tar i studien för att läsaren själv ska kunna avgöra studiens tillförlitlighet.

3.2 Metodval

Vi har i den teoretiska referensramen presenterat Faircloughs kritiska diskursanalys, genom att en diskursanalys både är en teori och metod kommer vi följaktligen förklara hur vi använder oss av Faircloughs kritiska diskursanalys som metod i studien (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Vi har tidigare berört Faircloughs tre dimensioner, som är, text, diskursiv praktik och social praktik (Winther Jørgensen och Phillips 2000) det är dessa dimensioner som studiens metod bygger på, dock kommer dimensionerna att användas i olika stor utsträckning. Dimensionen text som handlar om att hitta nyanser i artiklarna (Winther Jørgensen och Phillips 2000), vilket sker genom att vi identifierar värdeladdade ord och uttryck. Ett värdeladdat ord eller uttryck definieras i denna undersökning som att det är ett ord eller uttryck som har en känslomässig, antingen positiv eller negativ betydelse utöver

grundbetydelsen för ordet eller uttrycket (Nationalencyklopedin, u.å.). Den diskursiv praktik handlar om hur artiklarna bygger på befintliga diskurser (Winther Jørgensen och Phillips 2000), detta görs genom att vi urskiljer forskning och studier som skribenterna lyfter i artiklarna. Det är dock där vi sätter punkt för analys av den diskursiva praktiken detta då den även innefattar hur mottagaren använder sig av diskurserna, något som bli svårt för oss att analysera. Sociala praktiken handlar om att binda ihop text och den diskursiv praktik (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Denna dimension har vi valt att analysera genom att titta på vilka argument som skribenterna använder, detta då argumentationen binder ihop värdeladdade ord och forskning som används i artiklarna.

Något som lyfts fram både som en fördel och en nackdel när det gäller diskursanalys är att det är en metod som inte har några starka avgränsningar utan att det är fritt för forskaren att själv utforma metoden (Bergström & Boréus 2000). Detta innebär att vi som författare kan utforma en metod som är passad till studien men samtidigt kan metoden uppfattas som svår att greppa då det inte finns tydliga riktlinjer för hur metoden bör vara utformad. Vi försöker hantera detta genom att vara tydlig i hur vi som författare har valt att utforma vår studie och hur vi använder oss av Faircloughs kritiska diskursanalys som metod. Vi har valt att dela in resultatet utefter Faircloughs tre dimensioner, för att skapa tydlighet och för att göra det enklare för läsaren att identifiera de olika dimensionerna och hur vi väljer att använda de i studien. Samtidigt finns det kritik som riktas mot Faircloughs tre dimensioner vilket handlar om att andra aspekter kan bli försummade, genom att andra aspekter inte innefattas i dimensionerna (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Vi har i denna studie valt att anpassa dimensionerna för att passa studiens syfte och frågeställningar, dock är vi medvetna om att andra aspekter kan förbises genom metoden.

3.4 Avgränsningar

En avgränsning som vi i vår studie har valt att göra är att vi endast granskar tre olika dagstidningar. Valet att använda just dessa tre tidningar bygger på vår frågeställning där vi vill jämföra tidningar med olika politisk åskådning vilka ger oss ett underlag för att kunna hitta likheter och olikheter.

Valet att endast använda dagstidningarna i vår forskning bygger på att vi anser att dagstidningar anses ha ett större ansvar och uppfattas som mer legitima av allmänheten än exempelvis kvällstidningar. De har också funnits under lång tid och förmodas ha större inflytande i samhällsdebatten än annan typ av media.

3.5 Urval

I början av arbetet, var tanken att endast använda ledarsidor från respektive tidning, eftersom ledarsidorna är mer politiskt laddade än en vanlig artikel, då de utgår från tidningens politiska åskådning. Men vid detta urval blev materialet alltför tunt, vi valde därför att utökad vårt urval till att också innefatta debattartiklar. Detta gjordes för att kunna uppnå en mättnad och få ett material som kan besvara vår frågeställning. Vi anser dock inte att detta förändrar vårt syfte, då urvalet fortfarande ger oss ett artikelunderlag som är åsiktsstarkt och speglar

tidningarnas politiska färg. I vår studie kommer materialet som analyseras att hämtas från följande tre dagstidningar: Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet och Arbetarbladet. Avsikten var först att vi skulle använda Dagens ETC i vår studie, vilket är en tidning med socialistisk tillhörighet. Vid sökning av artiklar i Dagens ETC blev urvalet alltför litet, vi valde därför att istället använda Arbetarbladet som gav ett större urval. Valet av tidningar bygger på att få en politisk bredd genom att tidningarna har olika ideologisk inriktning. Vilket har skapats genom att Svenska Dagbladet är obunden moderat (Sandlund u.å.), Dagens Nyheter är oberoende liberal (Sundin och Johansson u.å.) och Arbetarbladet är socialdemokratiskt (Nationalencyklopedin, Arbetarbladet u.å.). Vi ville även ha tidningar som är stora och rikstäckande, detta lyckades vi endast delvis med. Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter är stora tidningar medan Arbetarbladet är en mindre tidning. Valet att ändå använda Arbetarbladet bygger på att utbudet av socialdemokratiska tidningar är begränsat. Vi gjorde därför ett medvetet val att ta med en mindre tidning för att ändå uppnå målet att ha en politisk bredd i vårt urval.

Urvalet sker via sökmotorn Retriever i deras mediearkiv. Urvalet har gjorts genom att vi sökt på artiklar som är publicerade de senaste tre åren, till och med 29/11 2016. I vår sökning var ordet kvotering tvunget att finnas med, samt att något av följande sökord också fanns i texten: könskvotering, ledare, styrelse*, bolag*, Sverige, debatt. Detta gav oss ett urval på totalt 295 artiklar, där fördelningen såg ut som följande: Svenska Dagbladet 155 artiklar, Dagens Nyheter 116 artiklar och Arbetarbladet 24 artiklar. Ur dessa artiklar har vi sedan gallrat ut de som inte är ledarsidor eller debattartiklar. Efter den gallringen har vi läst de kvarvarande artiklarna och plockat ut de som tar upp kvotering till styrelser. Det gav oss slutligen vårt underlag för studien som ser ut som följande: Svenska Dagbladet sju artiklar, Dagens Nyheter sju artiklar, Arbetarbladet fem artiklar, totalt består vårt urval av 19 artiklar som kommer att granskas.

Antalet valda artiklar är anpassade efter studiens omfattning då det inom tidsramen inte finns möjlighet för ett stort urval, varken gällande antal artiklar eller tidningar. Men framförallt bygger antalet artiklar på att uppnå en mättnad för att få ett tillräckligt stort urval för att kunna analysera och dra jämförelser mellan de olika artiklarna för att därigenom kunna hitta mönster men också kunna göra jämförelser mellan tidningarna.

3.6 Etiska problem

Något som är viktigt att komma ihåg vid en kritisk diskursanalys är att den inte är eller själv anser sig var neutralt politiskt, detta då utfallet ska kunna ses som ett verktyg för att skapa social förändring (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Samtidigt som diskursanalysen är politisk är också vårt material politiskt laddat genom att artiklarna speglar tidningens politiska hemvist. Vi vill därför poängtera för läsaren att utformningen av studien, de aktiva val av material som vi som författare väljer och hur bearbetningen genomförs påverkar studiens utfall. Därför är vi noga med att redogöra för de val vi gjort, detta för att läsaren själv ska ha en möjlighet att skapa sig en egen uppfattning om studiens tillförlitlighet. Vilket också är väsentligt för att skapa transparens då vi redogör för underlaget som studien bygger på.

4. Resultat

I resultatkapitlet presenteras materialet från de tre granskade tidningarna. Kapitlet är indelat utefter respektive tidning, med fyra underrubriker en för respektive fråga som kommer att behandlas.

De fyra frågorna som kommer besvaras utifrån varje tidning är följande:

1. Hur tidningen framställer kvotering
2. Värdeladdade ord och uttryck som används
3. Forskningsförankring som skribenterna använder sig av
4. Vilka argument som används

4.1 Svenska Dagbladet

4.1.1 Framställning av kvotering

De valda artiklarna från Svenska Dagbladet förmedlar alla en kritisk syn på kvotering. Några av artiklarna belyser kvotering som politikernas sätt att utöka sitt inflytande i näringslivet samtidigt som andra artiklar fokuserar på vilket misslyckande kvoteringen har varit i Norge, exempel på detta kommer att tas upp senare i resultatet. Misslyckandet av kvotering hänförs vanligen till frågor som berör jämställdhet. Jämställdhet framhålls som något eftersträvansvärt i alla artiklar dock anses kvotering inte vara rätt väg att gå. Det anses vara genom privatisering och minskat statligt inflytande som jämställdhet kan uppnås. Konkreta exempel som berörs i artiklarna för att uppnå jämställdhet handlar om att avskaffa offentliga monopol (Svenska Dagbladet 2016, Sanandaji), att införa privatfinansierad föräldraförsäkringen och genom lägre skatter för exempelvis hushållsnära tjänster (Svenska Dagbladet 2016, Rankka). Genom att privatisera branscher som idag är kvinnodominerade anses möjligheten för kvinnor att göra karriär öka.

Svenska Dagbladet skildrar kvotering som verkningslös utifrån att kvotering sätter in personer i fack utefter deras kön. Exempel på det är följande som skrivs i en artikel: *Få saker är så beklämmande som att bli ”lyft” och ”synliggjord” för sitt kön skull* (Svenska dagbladet 2014, Ludvigsson). I en annan artikel skriver skribenterna: *Det borde vara självklart att vi ska sluta sortera in varandra i fack, inte upphöja sortering till lag* (Svenska Dagbladet 2016, Sandström). Artiklarna är sammanfattningsvis kritiska till att dela in människor i olika grupper och argumenterar för att det inte är fördelaktigt för kvinnor att få en position beroende av sitt kön. Detta är åter en indikation på den kritiska inställningen till kvotering som förmedlas i Svenska Dagbladet, där jämställdhet ses som något bra men kvotering som verkningslöst och ett politiskt styrmedel som minskar familjer och företags frihet och som inte kan leda till jämställdhet.

4.1.2 Värdeladdade ord och uttryck

4.1.3.1 Kvinnor sätts i förhållande till lönsamhet

Trots att Svenska Dagbladet är kritiska till att dela in människor i olika grupper, exempelvis kön, görs samtidigt en generalisering av kvinnor som en homogen grupp, som sätts i förhållande till lönsamhet. I en av artiklarna står det till exempel följande i en del av rubriken:

Kvinnor ger inte lönsamhet [...](Svenska Dagbladet 2014, Ludvigsson), där kvinnor och lönsamhet sätts i förhållande till varandra. I en annan artikel står det samtidigt följande: *[...] företagen sköttes sämre efter att kvotering infördes. Något sämre prestation hos företagen skulle kanske ha varit ett pris värt att betala för ökad jämställdhet* (Svenska Dagbladet, 2016 Sanandaji). I detta citat sätts kvinnor som en motpol till positiva ekonomiska effekter. Genom att företags syfte är att generera vinst till investerarna, framställer artiklarna ovan hur kvinnor minskar den möjligheten. Kan kvinnor och kvotering ses som ett hot mot den lönsamhet som företagen vill uppnå? Detta i sin tur reproducerar en bild av kvinnor som olämpliga i styrelser då de inte genererar lönsamhet.

4.3.1.2 Jämställdhet

Även om kvinnor inte skulle bidra med lönsamhet kvarstår frågan om det skulle vara *[...] ett pris värt att betala för ökad jämställdhet* (Svenska Dagbladet, 2016 Sanandaji). Ett drag som är återkommande i flertalet av artiklarna från Svenska Dagbladet är att de tidigt i artikeln lyfter hur jämställt Sverige är. Tidningen lägger betoning på hur långt Sverige har kommit när det gäller jämställdhet i jämförelse med andra länder. Exempel på detta är inledningen i en artikel där följande skrivs *Sverige är ett av världens mest jämställda länder* (Svenska Dagbladet 2016, Rankka). Ordet jämställdhet är positivt laddat och artikelförfattaren vill påpeka hur långt Sverige har kommit i den utvecklingen. Liknande exempel från en annan artikel, som inleds med följande: *I den nordiska familjekonstellationen har Sverige varit en inspiration för både större och mindre syskon när det gäller jämställdhet* (Svenska Dagbladet 2015, Rennéus). Flertalet av artiklarna inleds med att lyfta Sverige som ett föregångsland när det gäller jämställdhet och genom det blir laddningen i ordet jämställdhet positivt.

4.3.1.3 Politiker

Svenska Dagbladet diskuterar i kritiska ordalag hur det politiker resonerar och agerar när det gäller jämställdhet och kvotering. I ingressen i en av artiklarna står följande exempel: *Genom politiska diktat såsom könskvotering försöker politiker lösa problem man tycker sig se* (Svenska Dagbladet 2016, Svanborg-Sjövall och Sanandaji). Citatet framställer politiker som maktfullkomliga, artikeln lyfter hur politikerna genom ökat politiskt inflytande vill lösa problem som de anser finnas. Detta vänder sig artikelförfattarna starkt emot och menar att det är genom minskat politiskt inflytande över exempelvis familjen, som är vägen till jämställdhet, inte genom att ökad politisk reglering. Den delen av citatet som lyder: *[...] problem politikerna tycker sig se* (Svenska Dagbladet 2016, Svanborg-Sjövall och Sanandaji), kan indikera att ojämställdhet i styrelser uppfattas som ett påhittat problem. Denna formulering kan då skapa en föreställning av kvotering som politisk floskel, som inte har någon förankring i verkligheten.

Svenska Dagbladet kritiserar även att det inte är kvinnors kompetens som lyfts fram av politikerna, utan att politiker istället lyfter den egna politiken. Politiker gör detta genom att framställa sig själva som förutseende som låter kvinnor ha viktiga poster genom exempelvis medvetna utnämningar. Ett exempel på det är:

När statsminister Stefan Löfven och jämställdhetsminister Åsa Regnér på DN debatt igår förklarade varför kvinnor i Sverige har blivit mer jämställda är det, märk väl tack vare förutseende politiker. [...] Särskilt stolt är Löfven och Regnér över så kallade medvetna utnämningar (Svenska Dagbladet 2014, Ludvigsson).

Skribenten framhäver därigenom att politiker fokuserar på sin egen gärning och glömmar bort kvinnorna och deras kompetens. Ytterligare exempel på från artikeln är:

Det är förfärligt lätt att tro att de statsanställda som är kvinnor har kommit upp sig tack vare vänliga genuscertifierade (manliga) överordnade, inte för att kvinnorna besitter talang och begåvning och vet att smart spela sina kort (Svenska Dagbladet 2014, Ludvigsson).

Syftar på hur kvinnors kompetens och duglighet inte är det som framhålls av politiker i kvoterings debatten utan att det är hur förutseende politikerna anser sig vara som lyfts. Något som är centralt i artiklarna är därför hur de kritiserar politikernas inverkan över den privata sfären, vilket både gäller företagens och familjens intressen. I en artikel skrivs följande: *Politiker håller tillbaka kvinnors karriär* (Svenska Dagbladet 2016, Sanandaji). I en annan skrivs:

Man kan undra när det blev politikernas ansvar att utse styrelser i privata bolag? Vilka andra grupper ska kvoterar in? Vad blir nästa steg? Ska näringsdepartementet kontrollera andra delar av företagsstrategier också (Svenska Dagbladet 2016, Rankka).

I en tredje skriver de:

Politiska försök att styra familjers beslut och reglera sammansättningen av styrelser leder sällan till ökad jämställdhet. Det innebär däremot ofta ökat krångel och alltid ökade ingrepp i familjers och företags frihet (Svenska Dagbladet 2016, Svanborg-Sjövall och Sanandaji).

Följande citat är utdrag från artiklarna som berör politikernas inflytande. Artikelförfattarna anser att det är den politik som drivs som gör att samhället inte är mer jämställt. Betoningen i argumenten är därför på hur politikerna styr det som artikelförfattarna tycker är företag eller familjers egna val att göra och inte politikernas.

4.3.1.4 Kvotering

Artiklarna fortsätter att förhålla sig kritisk till kvotering, där det bland annat framhålls att *Den norska kvoteringslagen, som Sverige nu ska tillämpa, var inte populär i näringslivet* (Svenska Dagbladet 2016, Sanandaji). Samma artikel avslutas med följande: *Tanken är väl inte bara att göra en ideologisk markering? Kvinnors karriärer är en för viktig fråga för att lämnas åt en symbolpolitisk diskussion* (Svenska Dagbladet 2016, Sanandaji). Kvotering framställs som politisk propaganda genom att artiklarna är kritiska till politikernas ingrepp i vad de anser är privata beslut. Artiklarna belyser även kvotering som något negativt genom att det begränsar friheten för företagen att välja sin egen styrelse.

4.3.1.5 Privatisering och minskat statligt inflytande

Privatiseringen och minskat statligt inflytande tas i flera artiklar upp som något positivt och ett verktyg för att uppnå jämställdhet. Privatisering handlar om att exempelvis avskaffa statliga monopol i kvinnodominerade yrken för att öka möjligheten för kvinnor att göra karriär. Argumentationen bygger på att statliga monopol håller tillbaka kvinnors möjlighet att göra karriär. Genom minskat statligt inflytande syftar det på att underlätta köp av exempelvis hushållstjänster genom Rut-avdrag och barnomsorg, vilket då skulle kunna minska kvinnans belastning i hemmet, i en artikel skriver de följande:

Om man jämför Sverige med länder där kvinnor lyckas bättre i den absoluta toppen, är det framför allt två saker som skiljer sig. Dels de begränsade möjligheterna att köpa tjänster som möjliggör för den som vill göra en toppkarriär att arbeta fler timmar. Dels längden på föräldrarledigheterna, vilket också påverkar antalet arbetade timmar och därmed påverkar karriärmöjligheterna (Svenska Dagbladet 2016, Rankka).

Skribenten menar att dessa avregleringar ger avlastning för kvinnor som i sin tur ökar möjligheten för kvinnor att göra karriär.

4.1.3 Argumentationens forskningsförankring

Den forskning som tas upp i artiklarna är fokuserad på vad kvotering inte leder till. I de studier och forskning där Norge är med väljer artikelförfattarna att framställa Norge som ett varnande exempel, genom att poängtera att kvotering inte fick någon spridningseffekt. I den forskning som tas upp handlar spridningseffekten om att kvoteringen inte ger ökad jämställdhet utanför styrelserummet. I en av artiklarna tas en vetenskaplig studie av Marie Bertrand från 2014 upp om kvoteringens misslyckande i Norge. Bertrand skriver exempelvis, att kvotering inte bidrog till någon större effekt för jämställda löner, kvinnor på chefspositioner ökade inte och påverkade inte heller kvinnors karriärsval (Svenska Dagbladet 2016, Sanandaji). Samma artikel tar upp en studie från *Nordic Labour Journal*, som granskat de 60 största norska företagen och hur många av dessa som åtta år efter kvoteringens införande leddes av kvinnor, enligt studien var denna siffran noll. I en annan artikel nämns Chicago Business School, som har kommit fram till att kvoteringen inte gav någon effekt på nivåer under styrelsenivå i Norge (Svenska Dagbladet 2015, Rennéus). Fokus i artikeln är att med hjälp av forskning poängtera att kvotering endast skapar förändring i styrelserummet och då endast för att lagen kräver 40 procent av vardera kön (Svenska Dagbladet 2015, Rennéus). Forskningen används för att förstärka och legitimera skribenternas åsikter om kvoteringen som misslyckad och verkningslös.

Fortsättningsvis refereras i en av artiklarna till boken *The Nordic gender equity paradox* som skriver om de baltiska länderna som föregångsländer i en del aspekter gällande jämställdhet (Svenska Dagbladet 2016, Svanborg-Sjövall och Sanandaji). Exempelvis så är könsgapet i arbetstimmar lägre mellan kvinnor och män, samt att det är fler procent kvinnor i ledande ställning i Baltikum än vad det är i Norden, skribenten menar att detta beror på att föräldrarna har större möjlighet att fatta egna beslut. Samma artikel hänvisar också till data från International Labour Organization som uppger att 43 procent av alla chefer i USA är kvinnor

(Svenska Dagbladet 2016, Svanborg-Sjövall och Sanandaji). Artikelförfattarna menar att USAs system där det inte finns någon betald föräldraledighet framställs som kvinnofientlig av svenska politiker. I artikeln skriver de vidare att svenska politiker tror att om föräldrar exempelvis inte blir styrda med kvoterade bidrag vid föräldraledighet så leder det till ojämlikhet, något som skribenten anser vara fel med tanke på hur jämställt det är i USA på chefspositioner.

4.1.4 Argument som används

Något som är påtagligt i artiklarnas resonemang är att de är positiva till jämställdhet, men har en negativ inställning till kvotering som medel för att uppnå det. Artiklarna framställer jämställdhet som något bra genom att betona hur långt Sverige har kommit med jämställdhetsarbetet. Skribenterna argumenterar mot kvotering genom att framställa det som verkningslöst, detta bidrar till den negativa syn på kvotering som presenteras i artiklarna. Orden jämställdhet och kvotering blir inte associerade med varandra, då artikelförfattarna lyfter att kvotering inte leder till jämställdhet.

Argumentationen som används i artiklarna tar stöd av forskning för att understödja tesen om att kvotering inte har gett någon effekt. Forskningen som används visar på att kvoteringslagen i Norge har varit verkningslös för att uppnå jämställdhet utanför styrelserummet. Skribenternas argumentation bygger även på att politikernas inblandning ger en negativ effekt på jämställdheten. Genom att framställa politikernas inblandning som skadlig för jämställdheten produceras bilden av att privatiseringen är lösningen för att uppnå jämställdhet.

Privatiseringen som förespråkas handlar framförallt om att ge familjer möjlighet genom exempelvis köp av hushållsnära tjänster eller en privatisering av föräldraledigheten. Det är genom dessa och andra liknande åtgärder som kvinnor ges möjlighet att göra karriär, inte genom kvotering menar artikelförfattarna. I artiklarna framställer friheten som privatisering anses kunna ge som något som också skapar jämställdhet. Däremot är politikernas inflytande och kvotering något som försvårar för kvinnor att göra karriär enligt Svenska Dagbladet.

4.2 Dagens Nyheter

4.2.1 Framställning av kvotering

Dagens nyheter är generellt sett kritiska till kvotering dock berör de också positiva effekter med kvotering. Anmärkningsvärt är att varje argument för kvotering stärks med ett emot kvotering. Detta gör att tidningen är emot kvotering men lyfter även positiva aspekter med kvotering. Anledningen till detta är att de har fler argument, värdeladdade ord och uttryck samt argumenterande forskningsförankring mot kvotering än vad de har för kvotering. Ett exempel är när tidningen påstår att det finns ett bakomliggande syfte med regeringens förslag om kvotering. Dagens Nyheter hävdar att regeringen genom att uppmärksamma kvotering belyser att de anser att ojämställdhet är ett problem. Dagens Nyheter framställer därför kvotering som något positivt i viss bemärkelse eftersom det påstås finnas ett gott syfte bakom diskussionen om kvotering. Denna fördelen används dock även som ett motargument då tidningen anser att kvotering inte ökar jämställdheten. Det huvudsakliga argumentet i Dagens

Nyheter är att kvotering används för att skapa en förändring men att det inte leder till jämställdhet och således inte löser problemet.

4.2.2 Värdeladdade ord och uttryck

4.2.2.1 Mansdominans

Problemet som anses finnas är bristen på jämställdhet mellan män och kvinnor inom näringslivet. Män anses besitta mer makt än kvinnor i den bemärkelse att det finns fler män än kvinnor i flertalet styrelser. Ett vanligt förekommande ord som ofta sätts i kontext med makt är därför ordet "man". I en artikel skrivs följande exempel som tyder på detta: *De manliga hegemonierna har haft sin tid, givits ansvar för utjämning – och misslyckats* (Dagens Nyheter 2014, Helmerson). Hegemoni är ett uttryck som kan illustreras som att en individ underkastar sig personer som besitter makt i syfte att söka skydd. Hegemoni innebär inte fullständig makt över de underliggande individerna utan makten ligger snarare i den överordnade personens status som personen vill bevara (Winther Jørgensen och Phillips 2000). Begreppet uppkom inom statsvetenskapen som ett uttryck när fattiga stater överlämnade sig till rika stater för att berika sig eller helt enkelt överleva. Manliga hegemonierna som texten uttrycker det sätter ordet man i en värdeladdad kontext då det manliga könet relateras till en överordnad grupp med makt. Vidare fortsätter texten att visa på makten som män besitter med följande uttryck: *Varför skulle vi acceptera att de får sämre förutsättningar än deras manliga jämnåriga, att de knuffas åt sidan av någon inskränkt rekryterare som inte klarar att tänka utanför gylfen* (Dagens Nyheter 2014, Helmerson) Slutcitateret *tänka utanför gylfen* (Dagens Nyheter 2014, Helmerson) är värdeladdat i den mening att orden som används relateras till det manliga könet, mer specifikt det manliga könsorganet. Det vanliga citatet brukar låta i stil med att *tänka utanför ramarna* vilket skribenten har omformulerat. Vidare används mansdominans i följande mening: *För näringslivet spelar frågan om hönan och ägget mindre roll, mansdominans är antingen ett lönsamhetsproblem i sig eller ett tecken på andra bekymmer som behöver lösas* (Dagens Nyheter 2015a) I denna mening framgår ett värdeladdat ord samt ordspråk. Till att börja med är ordet man sammanfogat med dominans. Dominans som är en synonym till övermakt. Återigen relateras män med makt, denna gång en större makt.

4.2.2.2 Sortera

Männens maktutövande för oss vidare till ytterligare ett värdeladdat ord nämligen sortera. Ett exempel där ordet sortera förekommer i samband med mansdominans är följande del av ett citat från en av artiklarna: *[...] de sorteringsmekanismer som är grundorsaken till männens dominans* (Dagens Nyheter 2016, Liby Alonson) Ordet sortering sätts huvudsakligen i relation med jämställdhet som mer specifikt omfattar jämställdheten mellan det kvinnliga och manliga könet. Ett exempel på detta är följande citat från en artikel:

Vill vi verkligen ha ett samhälle där lagstiftningen föreskriver att vi ska sorteras utifrån kön och andra faktorer som vi själva inte kan påverka? (Dagens Nyheter 2016, Johnson et al.).

Sortering i denna mening är ett värdeladdat ord i den bemärkelse att det särskiljer kvinnor och män i grupper, vilket är negativt värdeladdat och har därför en annan betydelse än det

ursprungliga ordet som är icke värdeladdat och relateras till ordning. I denna kontext är ordet sortering dessutom relaterat till jämställdhet i den bemärkelse att skribenten med hjälp av ordet särskiljer män och kvinnor vilket sätter sin prägel på betydelsen av ordet. Vidare fortsätter artikeln att sätta värde på ordet sortering med denna mening: *Generellt respekten för likabehandling och ett samhälle där vi inte sorteras och diskrimineras utifrån kön, etnisk bakgrund och andra faktorer som vi själva inte kan påverka* (Dagens Nyheter 2016, Johnson et al.). Anmärkningsvärt i denna mening är hur sortering genom jämställdhet sätts i ett samhällsperspektiv eftersom att skribenten talar om hur samhället inte ska sorteras vilket lyfter betydelsen av sortering från att vara ett praktiskt redskap för organisering till ett värdeladdat ord. Vidare används ordet i följande del av en mening i en artikel: *[...] då är det ett tecken på att det existerar någon sorts sorteringsmekanism, som styr bort kvinnor från toppen* (Dagens Nyheter 2016, Liby Alsonson). Återigen relateras sortering till det kvinnliga könet vilket omvandlar det vardagliga begreppet sortering till ett kraftfullt ord.

4.2.2.3 Politiker

Ytterligare ett värdeladdat ord är politiker. Politiker är det primära ordet som används i alla artiklar, ordet sätts i ett värdeladdat sammanhang vilket är en genomgående trend i artiklarna. Ett exempel på detta är följande citat *Glastaket har ju knappast sprängts. Snarare har politiker reglerat fram ett sätt för en liten krets att runda det* (Dagens Nyheter 2015a). Vi har i dessa två meningar två värdeladdade ord. Till att börja med stärks ordet politiker i samband med användningen av ordet glastak. Glastak är en annan definition på kvinnans hinder att utvecklas i sin karriär. Politiker sätts därmed i samma sammanhang som kvinnans kamp i sin karriär vilket lyfter ordet från att vara ett yrke till att få en djupare betydelse. Jämställdhet är också ett ord som ger politiker en djupare betydelse vilket förklaras med ett exempel på följande mening: *Ojämställda styrelser är sedan länge en nagel i ögat på vissa politiker* (Dagens Nyheter 2015, Helmersson) I denna mening har vi uttrycket *en nagel i ögat* vilket är värdeladdat eftersom det betyder att göra någon upprörd.

4.2.3 Argumentationens forskningsförankring

Löpande genom varje artikel är att den forskningsförankring som används, syftar till att stärka de argument som förs för och emot kvotering. Till att börja med nämns forskning om utvecklingstakten av könsfördelning i styrelserna. I en artikel skrivs om en undersökning som forskarna Tomas Klingström och Malin Sahlén vid Trimon har gjort. Undersökningen kom fram till att fler kvinnor kan komma att sitta i styrelserna om könsfördelningen reflekterar antalet examinerade studenter. Kontentan av påståendet som förs i artikeln tillsammans med denna undersökning är att om 10 år kommer styrelserna att uppnå kraven om 40 procent kvinnor. Forskning tas upp om att i den mån som kvinnor har utbildat sig till ekonomer och civilingenjörer har även kvinnor haft möjligheter att få sig en plats i styrelsen. Argument förs med dessa siffror:

Andelen kvinnliga ekonomer i svenska bolagsstyrelser (34%) i princip perfekt motsvarar den förväntade andelen (33.9%) givet könsfördelningen på svenska universitet 19-49 år sedan samt givet rådande åldersfördelning i börsstyrelser. (Dagens Nyheter Klingström och Sahlén, 2014)

Går även ut med påståendet att andelen kvinnor i styrelser är oväntat hög jämfört med hur många kvinnor som har utbildat sig till civilingenjörer och ekonomer. Dessutom nämns AP fondens jämställdhetsindex som visar att det i princip finns en jämn könsfördelning av styrelseledamöterna i den bemärkelsen att det finns kvinnor i styrelser men att de inte uppfyller kraven om 40 procent av vardera kön. Försättningsvis förs argumentet att om utbildningsgraden för kvinnor fortsätter att öka som den gör kommer de svenska börsnoterade företagen bestå av 40 procent kvinnor i styrelsen om tio år.

Argumentationens forskningsförankring används även för att jämföra Norge och Sverige. En studie i en artikel som inte hänvisar till någon källa visar att kvotering i Norge inte har gett någon effekt på jämställdheten i näringslivet. Dagens Industri anges däremot som en källa i en annan artikel där det framgår att takten som andelen kvinnor i styrelser ökar inte sker i närheten av samma hastighet som i Norge. I artikeln uttrycks det som:

Nya siffror, redovisade i fredagens Dagens Industri, visar att andelen kvinnor i börsbolagens styrelser visserligen ökar – men i år bara med pinsamma 0,4 procentenheter. Siffran bland storbolagen är nu 26,5 procent – att jämföra med kvoteringsländerna Island och Norge som har 48,9 respektive 41,9 procent (Dagens Nyheter 2014, Helmersson).

Ytterligare en artikel jämför Norge med Sverige där Sverige inte ligger i takt med Norges utveckling. Försättningsvis hävdas det att de studier som har gjorts inte är exakta men tyder på att det finns positiva aspekter för ett företag med en styrelse som uppfyller lagförslaget. Denna studie som inte har en källa angiven kontrar skribenten med ytterligare en studie vars källa även här inte nämns. Dessa forskare visade att den “norska lagen” som de uttrycker det i artikeln gav motsatt effekt. Ytterligare en studie nämner att kvotering i Norge inte bidrog med fler kvinnor i toppositioner och skriver att: *Företag med kvinnlig vd har 12–17 procent lägre vinstmarginal än företag med manlig vd* (Dagens Nyheter 2014, Thand Ringqvist). Vidare beskrivs antagandet genom forskningsförankring att företag som har en kvinnlig vd har en ungefärlig vinstmarginal på 7 procent och manliga vd:ar genererar en vinstmarginal på 8,4 procent (Dagens Nyheter 2014, Thand Ringqvist). En artikel nämner samtidigt att det finns forskning som tyder på att mångfald leder till mer lönsamma företag än homogenitet.

4.2.4 Argument som används

Argumentationen i artiklarna bygger på och tar stöd i forskningsförankring. Till att börja med nämns forskning om utvecklingstakten av könsfördelningen i styrelserna där Dagens Nyheter menar att kvotering inte leder till jämställdhet. Påståendet gör att de för vidare denna diskussion med argument om att det inte rör sig om diskriminering av kvinnor. Det handlar snarare om att det är en samhällelig process där kvinnor inte har utbildat sig i samma utsträckning som män och att *Man kan anse att det går för långsamt men det är ej möjligt rent matematiskt att gå snabbare* (Dagens Nyheter 2014, Thand Ringqvist). Detta är ett citat som förekommer i en av artiklarna och är väldigt representativt för diskussionen rörande hastigheten av utvecklingsprocessen. Skribenterna anser att politiker enbart hotar med kvotering, att det är deras sätt att markera det problem som finns. Det problem som politikerna gärna vill markera är bristen på jämställdhet i styrelser mellan kvinnor och män.

Dagens Nyheter nämner dock i flera artiklar att kvinnor inte har varit diskriminerade. Diskrimineringen upplevs enbart på grund av det faktum att kvinnor inte har utbildat sig i samma utsträckning som män. Kvinnor har därför enligt Dagens Nyheter utifrån sina förutsättningar haft samma möjligheter att få en plats i styrelserna som män. Dagens Nyheter använder därför flitigt argumentet att *Styrelserummen blir snart jämställda utan kvotering* (Dagens Nyheter, 2014, Klingström och Sahlén) och hävdar att kvinnor inte har utbildat sig i samma utsträckning som män vilket har gjort att styrelserna inte har uppnått kravet om 40 procent kvinnor.

Fortsättningsvis förs flera resonemang där Dagens Nyheter nämner och jämför Norge med Sverige. Det genomgående argumentet i majoriteten av artiklarna är att kvotering inte har gett den effekten som landet hoppats på i Norge. Dagens Nyheter fortsätter sin argumentation med att Norge ses som en form av förebild för politiker och att politiker måste vara mer uppmärksamma på hur det verkligen har gått för Norge efter att de införde lag om kvotering. Dagens Nyheter lyfter detta argument med ett exempel från Sverige där kvotering använts i högskoleutbildningar vilket inte fungerade (Dagens Nyheter 2016, Johnson et al.). Slutligen förs argument om relationen mellan kvinnor och lönsamhet där skribenten menar att kvinnor inte bidrar till lönsamhet i samma utsträckning som män. Dagens Nyheter menar att detta i sin tur skulle leda till att företagen får problem med sin expansion. Detta skulle bero på att investerare ser på företagets intjäningsförmåga och att företag med kvinnor i toppositioner skulle gå miste om dessa investeringspengar. Ett annat argument som tas upp om varför kvinnor bidrar med sämre lönsamhet är för att de har svårigheter att ta rätt pris jämfört med män som driver ett mer finansiellt perspektiv än kvinnor. Kvinnor ska enligt Dagens Nyheter fokusera mer på personalutveckling. Ett argument som även används är att varje kvinna inte är lämplig för en högre position. Argumentet diskuteras vidare genom påståendet om att en plats i styrelsen ska bero på ens intelligens och inte på ens kön. Dagens Nyheter argumenterar även för att inkvotering innebär utkvotering och att de mest hotade personerna skulle vara män med utländsk bakgrund vilket skulle leda till att organisationer skulle förlora kompetens som individerna besitter i form av utländska studier och erfarenheter (Dagens Nyheter. 2014, Klingström, Sahlén). Sedan används argument som talar emot alla ovan nämnda argument nämligen *Det är uppenbart att näringslivet självt inte inser att kvinnor är lika kompetenta som män, alltså måste det till en lag* (Dagens Nyheter 2014, Helmerson) vilket är ett argument för kvotering som dessutom hävdar att kvinnor kan jämföras med män till att vara lika kompetenta. Ytterligare ett argument som talar emot allt ovan nämnt är att män inte alls bara rekryterar män och att kvinnor i styrelsen inte behöver betyda att organisationen går miste om kompetens inom styrelsen.

4.3 Arbetarbladet

4.3.1 Framställning av kvotering

Arbetarbladet är för kvotering och artiklarna lyfter således kvotering som positivt. Kvotering framställs i artiklarna som något nödvändigt för samhället. Tidningen lyfter frågan om jämställdhet och använder den som det ledande argumentet för kvotering. Arbetarbladet poängterar vikten av kvotering med att lyfta skillnader i förutsättningar som finns mellan män

och kvinnor, där Arbetarbladet anser att en kvinna via kvotering får lika stor möjlighet som en man att få en plats i styrelser. Tidningen framför även att jämställdhet är något positivt och viktigt för båda könen, men för att uppnå jämställdhet så behövs det ett aktivt agerande. Arbetarbladet anser att kvotering kan vara ett verktyg för att uppnå jämställdhet.

4.3.2 Värdeladdade ord och uttryck

4.3.2.1 Gubbar

Det skrivs mycket om män som i flera sammanhang refereras till som gubbar. Ordet gubbar blir negativt laddat då det sätts i en kontext där gubbar framställs som ett hinder för jämställdhet. Ett exempel på det är:

Det mest provocerande med det hela är att Lars Oxelheim och många andra av de som argumenterar mot en kvoteringslagstiftning själva inte är de som förväntas sitta och vänta på att gubbarna med makt skall bli jämställda nog för att rekrytera efter kompetens istället för kön. (Arbetarbladet 2013, Wennberg)

I denna mening framställs gubbar som män med makt, vilket gör att ordet gubbar blir värdeladdat eftersom män tillhör en överordnad grupp. Vidare används meningen *Vill inte män sitta i styrelser för att de är de mest lämpade? Och inte på grund av sitt kön och homosociala ryggdunkarklubbar?* (Arbetarbladet 2014b, Wennberg) Liknande exempel är *Och genom den kan riksdagen bryta upp gubbklubbarna i näringslivet, även kallade styrelserum* (Arbetarbladet 2014a, Wennberg). Båda citaten skildrar män i kontexten av att de är medlemmar av *rygdunkarklubbar* och *gubbklubbarna* (Arbetarbladet 2014b, Wennberg), klubbar som kvinnor inte har tillgång till, vilket förstärker den makt som påtalas i citatet ovan från Lars Oxelheim. Ytterligare exempel på det är *Frågan som uppkommer är om ett gubbvälde som skyfflar bort kvotering för egen vinning* (Arbetarbladet 2015, Elofsson et al.) Vilket sätter männens intresse och jämställdhet i motsats till varandra, vilket i artiklarna gör att män och gubbar blir negativt laddat.

4.3.2.2 Makt

Ordet makt återkommande i Arbetarbladets resonemang kring jämställdhet och kvotering. Tidningen berör makt genom exempelvis följande citat: *Män är inte maktlös* (Arbetarbladet 2014a, Wennberg) och *Inte minst när det handlar om att rubba etablerade maktstrukturer som ger omotiverade konkurrensfördelar för en samhällsgrupp* (Arbetarbladet 2014b, Wennberg). Är formuleringar som används för att sätta värde på ordet makt. Genom maktstrukturer som finns i samhället menar artikelförfattarna att vissa samhällsgrupper får fördelar, vilket också betyder att vissa grupper blir missgynnade, vilket leder till ojämlikhet. Makten framställs som något som reproducerar ojämlikhet och att makt är något som är förbehållet män, vilket är med och framställer en negativ syn av det makt som tas upp i artiklarna.

4.3.2.3 Jämställdhet

Ett exempel på detta kan utläsas i följande mening *Genom kvoteringslagstiftning väljer vi jämställdhet och konkurrens på lika villkor* (Arbetarbladet 2014b, Wennberg). Arbetarbladet

fortsätter diskussionen om skillnaden mellan män och kvinnor samt den makt som män besitter vilket stärks med mening om att vi väljer jämställdhet genom lagstiftning om kvotering. Skribenten fortsätter diskussionen om jämställdhet genom dessa två meningar: *Lagstiftningen är ett kraftfullt verktyg. Genom den har riksdagen fått svensken att sluta aga sina barn* (Arbetarbladet 2014b, Wennberg). Uttrycket *sluta aga sina barn* (Arbetarbladet 2014b, Wennberg) kan vara ett uttryck som skribenten använder för att understödja det påstående att lagen kan förändra ett agerande. Uttrycket blir därmed värdeladdat då de inte uppfyller sin ursprungliga betydelse. Dessutom refererar tidningen jämställdhet till rättvisa som till exempel i denna mening: *Fler kvinnor i styrelserummen handlar om rättvisa, om jämställdhet, om att kvinnor ska beredas samma möjligheter som män* (Arbetarbladet 2013, Wennberg). Jämställdhet har en positiv laddning i artiklarna, exempelvis genom att det kopplas samman med rättvisa som i citatet ovan.

4.3.3 Argumentationens forskningsförankring

I Arbetarbladet är det endast en av artiklarna som använder forskningsförankring med namngiven källa i sin argumentation. Denna forskning har professor Lars Oxelheim gjort. Följande citat är inkluderat i artikeln:

Utifrån forskningen är det på motsvarande sätt svårt att argumentera att kvinnligt styrelsedeltagande skapar extra värde. Å andra sidan finner jag i min forskning inte heller belägg för att några resultat eller värdeeffekter uppkommer när fler kvinnor kommer in i styrelserummet, och därmed hamnar frågan på det icke-ekonomiska planet, det vill säga kvoteringen blir till en demokratifråga (Arbetarbladet 2013, Wennberg).

Hans undersökning talar emot kvotering och i artikeln argumenterar skribenten för kvotering genom att bemöta Oxelheims argument.

I en av artiklarna lyfts att 26 procent av styrelsemedlemmarna i svenska styrelser är kvinnor (Arbetarbladet, 2014, Westberg). Skribenten skriver att det är fler än i många andra länder men poängterar samtidigt att siffran inte är något att vara stolt över. Genom att använda exempel på hur ojämställdheten ser ut i siffror försöker skribenter förtydliga problemet med ojämställdhet och därigenom varför kvotering är nödvändigt.

Arbetarbladet tar upp en utredning som regeringen har gjort kallad *Mäns livssituation – makt, sårbarhet och skilda villkor* (Arbetarbladet 2014a, Wennberg) som behandlar män och jämställdhet. Skribenten lyfter att utredningen tar upp redan framtagna fakta om att den mansroll som finns idag inte är hälsosam för varken männen eller för samhället i stort, utan att jämställdhet är något som är bra för båda könen. Artikelförfattaren skriver samtidigt *För med jämställdhet kommer privilegier som tilldelats män som grupp på grund av kön genom århundradena fram till våra dagar, fråntas dem* (Arbetarbladet 2014a, Wennberg). Skribenten menar att kvinnor och män genom jämställdhet kommer att konkurrera på samma villkor, vilket då gör att de privilegier som män idag besitter kommer att försvinna.

4.3.4 Argument som används

Arbetarbladet väljer att ta upp forskning som är kritisk till kvotering, för att sedan bygga upp den egna argumentationen genom att bemöta kritiken. De mest genomgående argumentet i artiklarna är att kvinnor är kompetenta nog att sitta i styrelser och påverkar därmed inte lönsamheten negativt. Ett drivande argument är följande:

Naiviteten och sexismen som bor i argumenten om att kvotering skulle innebära att inte de mest kompetenta kom i besittning av styrelseuppdrag är ovärdig tänkande människor. Vad kvoteringslagstiftning handlar om, är att tvinga valberedningarna att se kompetens som kompetens, istället som en fråga där kön utgör en avgörande faktor (Arbetarbladet 2014b, Wennberg).

Detta citat knyter an argumentet att kvinnan är kompetent nog med argumentet om jämställdhet mellan könen. Dessutom menar Arbetarbladet i sina artiklar att jämställdhet är något som måste skapas genom ett aktivt agerande och anser att kvotering kan vara ett verktyg för att frambringa jämställdhet vilket de stärker med följande mening: *Genom kvoteringslagstiftning väljer vi jämställdhet och konkurrens på lika villkor (Arbetarbladet 2014b, Wennberg).* Arbetarbladet menar i sin argumentation att kvotering sänder ett budskap till kvinnor på landets universitet att de i arbetslivet faktiskt kommer att konkurrera på lika villkor (Arbetarbladet 2014b, Wennberg). Vidare väljer tidningen att argumentera för att förslaget om kvotering inte är ett hot utan ett löfte från regeringen och att detta skulle bidra med att kvinnor och män konkurrerar på lika villkor.

Skriventerna i Arbetarbladet kritiserar forskning om kvotering och anser att det ställs för höga krav på kvinnor samt att kvinnor inte behandlas likställt med män. Tidningen lyfter i sin argumentation för kvotering genom att motsäga denna forskning. I artikeln uttrycks det genom exempelvis följande: *Fler kvinnor i styrelserummen handlar om rättvisa, om jämställdhet, om att kvinnor ska beredas samma möjligheter som män (Arbetarbladet 2013, Wennberg).* Arbetarbladet fortsätter med att föra argumentet att forskaren som gjort studien är man och att det påverkat hans åsikter om kvotering vilket stärks av detta argument: *Det mest provocerande med det hela är att Lars Oxelheim och många andra av de som argumenterar mot en kvoteringslagstiftning själva inte är de som förväntas sitta och vänta på att gubbarna med makt skall bli jämställda nog för att rekrytera efter kompetens istället för kön (Arbetarbladet 2013, Wennberg).*

Det underliggande argumentet blir att så länge män bär på makten så kommer inte jämställdhet att uppnås i styrelserna utan kvotering. Att jämställdhet är något som kommer att komma med tiden är något Arbetarbladet argumenterar emot. Ett exempel på det är:

Tid framställs ofta som en av de viktigaste komponenterna i arbetet för jämställdhet. Det är den inte. Det har den inte varit i någon större samhällsförändring. Vad som främst varit av vikt är individer som tagit strid för medborgerliga rättigheter, som krävt en förändring, som vågat ifrågasätta rådande normer (Arbetarbladet 2014a, Wennberg).

Argumentationen bygger på att det krävs aktivt agerande för att skapa förändring och jämställdhet, där kvotering är ett verktyg för att uppnå det. Framförallt lägger artikelförfattarna betoning på de ojämlikheter som finns och att förändring inte är något som sker av sig själv utan att de sker genom agerande.

Arbetsbladet bemöter i sin argumentation argument som vanligtvis används mot kvotering, ett exempel på det är följande:

Men det här med kompetensen då? Vill inte kvinnor sitta i styrelser för att de är de mest lämpade för uppdraget? Men männen då? Vill inte män sitta i styrelser för att de är de mest lämpade?[...] Vill inte män, i likhet med vad det alltid hävdas i de här sammanhangen, bedömas efter sin kompetens, istället för sitt kön (Arbetsbladet 2014b, Wennberg).

Skribenten väljer att vända på argumentet att kvinnor vill bli valda för sin kompetens, där artikeln vill påvisa att män inte blir valda för sin kompetens utan för att de är just män.

5. Analys

Analysen kommer att beröra två huvuddrag som går att urskilja från resultatet, vilka har identifierats som kvinnor och lönsamhet samt jämställdhet. Materialet från resultatet kommer att kopplas det till den teoretiska referensramen.

5.1 Kvinnor och lönsamhet

Något som berörs i alla tre tidningar men på olika sätt är att kvinnor sätts i relation till lönsamhet. Både Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter för en argumentation om kvinnor som olönsamma och stärker denna bild genom att använda forskning för att ge tyngd åt argumenten. Exempelvis tar Dagens Nyheter upp forskning som visar på att företag med kvinnliga vd:ar har lägre vinstmarginal och den argumentationen som förs blir således att kvinnor inte bidrar med lönsamhet på samma sätt som män gör. Arbetarbladet däremot har en annan syn på kvinnor och lönsamhet. De poängterar att kvinnor är lika kompetenta som män och menar därmed att det inte finns någon negativ påverkan som gruppen kvinnor skulle ha på företags lönsamhet. Genom att inte ifrågasätta den forskning som artiklarna använder sig av utan istället bygga sin argumentation kring kvinnor som olönsamma, är Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter delaktig i att skapa en föreställning om kvinnors möjlighet att skapa vinst. Arbetarbladet å andra sidan försöker förändra maktförhållanden genom att lyfta att kvinnor är lönsamma.

Kanter använder begreppet token, vilket handlar om att token ses som en symbol och representant för den minoritetsgrupp som token tillhör vilket exempelvis kan vara kvinnor. Kvinnor som grupp har historiskt och är än idag är underrepresenterade i styrelser och på andra höga tjänster. Genom att kvinnor i dessa miljöer är minoritet kan det vara enklare att klumpa ihop kvinnor till en homogen grupp i kvoteringsdebatten och analysera kvinnor utifrån lönsamhet. Män dominerar i styrelser vilket gör att männen ses som individer samtidigt som kvinnorna på samma position ses som en symbol för gruppen kvinnor, vilket kan vara en anledning till att kvinnor sätts i relation till lönsamhet.

Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet argumenterar om att kvinnor inte är lönsamma vilket i sin tur påverkar möjligheterna för kvinnor att i framtiden ta plats i styrelser. Det framgår i Kanters studie som nämnts tidigare att kvinnor måste visa sig värdiga sin plats på ett sätt som män inte behöver. Eftersom lönsamhet är en av de viktigaste parametrarna för att avgöra hur ett företag presterar, blir det också en relevant aspekt att mäta kvinnor utifrån. Om kvinnor inte bidrar till lönsamhet har de heller inget att göra i styrelserna resoneras det. Kvinnors prestation får även konsekvenser för utsikterna för att kvinnor ska ses som kompetenta för en roll i framtiden. Tokens prestation är inte bara viktigt för att de själva ska ses som dugliga utan också för att personer från samma minoritetsgrupp i framtiden ska anställas.

Att vara värdig sin plats formuleras i termer av hur mycket pengar en individ kan generera. I Dagens Nyheter förs en argumentation om att kvinnor inte bidrar med lönsamhet eftersom de har svårt att ta rätt pris för rätt produkt. Tidningen menar att män drivs i större utsträckning av de finansiella aspekter än vad kvinnor gör, där kvinnor enligt Dagens Nyheter, istället är mer fokuserade på personalutveckling. Detta kan kopplas till Billing och Alvessons kritiska

resonemang kring ett feminint ledarskap där de är kritiska till att framställa en ledarskapsstil som feminin då det förstärker könsstereotyper. Billing och Alvesson poängterar att det i sin studie inte kunde identifiera några likheter mellan de kvinnorna som hade ledande positioner mer än att kvinnorna är engagerade i sitt arbete. Detta motsäger resonemanget som Dagens Nyheter har fört där de valt att framställa kvinnors ledarskap som homogent beroende av deras kön och väljer att sätta ett antaget agerande på kvinnor som grupp. Genom sitt resonemang reproducerar Dagens Nyheter en diskurs om att kvinnor är olönsamma vilket kan ses som att kvinnor är olämpliga i styrelser då styrelsers arbete handlar om att främja lönsamhet.

Vidare hävdar Kanter att skevheten har en påverkan genom att skillnader mellan token och den dominanta gruppen förstärks i skeva miljöer. I detta fall innebär det att kvinnors olikheter gentemot männen förstärks i en miljö där det är få kvinnor. Token får genom att vara i minoritet svårt att möta generaliseringarna som görs. Genom svårigheterna token har att kunna bryta mönster, gör det i många fall att token agerar på det sätt som den dominanta gruppen förväntar sig av token. Kan innebära kvinnor som sitter i styrelser axlar den roll som den dominanta gruppen, männen, anser att kvinnan således token bör ta. Detta skulle exempelvis kunna ta sig uttryck i att kvinnor i en styrelse anpassar sig till föreställningar om feminint ledarskap exempelvis genom att lägga större energi på personalutveckling. Detta återskapar i sin tur bilden av hur kvinnor är som ledare och kan därmed vara med och förstärka bilden av kvinnor som icke-resultatdrivna, vilket återigen reproducerar en bild av att kvinnor inte hör hemma i styrelserummet.

Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter sätter kvinnor i förhållande till lönsamhet där kvinnor inte antas prestera likvärdigt till män. I det kritiska förhållningssättet om de båda tidningarna har mot kvotering förs argument om att kvotering skulle kunna vara ett hot mot den lönsamhet som företagen strävar efter vilket gör att kvinnor anses odugliga för att sitta i styrelser. Kan genom den framställningen koppla det till synlighet, vilket Kanter tar upp, vilket handlar om att det skapas ett tryck på minoriteten att prestera. Kvinnor utgör en minoritet och är på så sätt mer synliga i sitt agerande än vad män är. Varje steg en kvinna tar noteras och kommenteras.

Vidare anses kvinnor vara mer mjuka i sitt förhållningssätt och fokuserar på gruppen medan män sätter fokus på att uppnå de ekonomiska målen. Fördomen om att kvinnan använder sin modersinstinkt för att ta hand om människor skriver Woods om i sin forskning. Fördomarna om kvinnan möjligtvis ser än idag precis likadana ut som de gjorde förr och det blir lätt för tidningarna att använda sig av argumentet att kvinnligt ledarskap är mjukt medan manligt är hårt. Alvesson och Billing skildrar det mjuka och hårda ledarskapet genom att feminint ledarskap bygger på intuition samtidigt som maskulint ledarskap bygger på objektivitet och att vara analytisk. Forskarna fortsätter dock med att hävda att uppdelningen av feminint och maskulint inte handlar om biologiska förekomster utan det handlar om hur kategorierna konstrueras socialt och kulturellt. Vilket gör att innebörden av orden feminint och maskulint kan förändras (146). Woods menar även i sin forskning att de socialt och kulturellt konstruerade föreställningarna om vad som anses vara kvinnligt syns i tidningarna eftersom

reklam exempelvis användes för rengöringsprodukter med en kvinna istället för en man för att det var det som var och kanske än idag är socialt accepterat. Könsstereotyperna har skapat en norm om hur kvinnor bör bete sig och antagandet om det feminina och maskulina ledarskapet förstärker dessa normer ytterligare menar Billing och Alvesson. Vi kan genom detta se att tidningarna upprätthåller en diskurs av kvinnligt och manligt genom att de pratar om det i stereotypa termer. Genom att framställa kvinnan som en modersgestalt kan det vara med och bidra till att kvinnan ses som mer opassande i styrelse miljöer.

Token som Kanter talar om måste som individ vara försiktig i sitt agerande då det annars kan leda till att minoritetsgruppen i sin helhet påverkas. Kvinnorna jämförs även många gånger med män i argumentationens forskningsförankring vilket kan ge en skev fördelning då jämförelsen sker mellan en minoritetsgrupp och med den dominerande gruppen. Kanter menar även att detta kan skapa press att prestera då tokens och den dominanta gruppens villkor ser olika ut. Det är inte alltid bara villkoren som ser olika ut. Acker menar i sin forskning att även arbetsuppgifterna kan se olika ut trots att männen och kvinnorna delade samma titlar. I Arbetarbladet används forskningsförankring gjord av professor Lars Oxelheim som argumenterar för att diskriminering i näringslivet mellan kvinnor och män inte existerar. Anmärkningsvärt är dock att Oxelheim avslutar sin argumentation med att uttala sig om att kvinnor inte behandlas lika som män i näringslivet. Kan det med anledning av detta leda till att kvinnor anpassar sig efter de socialt konstruerade föreställningarna som finns på bekostnad av sin egen grupp? Kanter instämmer i detta påstående genom att hävda att token visade lojalitet för den dominerande gruppen genom att skratta och nedvärdera sin egna grupp för att passa in. Kanter visade även att kvinnliga säljare blev behandlade som sekreterare trots att de var medvetna om deras rätta titel vilket tyder på att kvinnor och män inte behandlas lika.

Tidningarna som är emot kvotering använder möjligtvis argumentet att kvinnor är olönsamma för att skildra män i ett positivt ljus. I Arbetarbladet som är för kvotering används det värdeladdade ordet makt i formuleringar som exempelvis *Inte minst när det handlar om att rubba etablerade maktstrukturer som ger omotiverade konkurrensfördelar för en samhällsgrupp* (Arbetarbladet, 2014b, Wennberg) vilket tyder på att maktstrukturer finns. Artikelförfattarna menar att fördelar ges till vissa samhällsgrupper genom dessa maktstrukturer och andra grupper lämnas utan fördelar vilket då föder skillnader mellan bland annat män och kvinnor. Till exempel behandlades kvinnliga säljare i Kanters undersökning som sekreterare men genom att kvinnor nedvärderar sig själva och sin kompetens kommer kvinnorna i detta fall, inte åt makten utan den ges snarare bort till någon annan. Kanter hävdade i sin forskning att kvinnan skulle jubla för männens prestationer vilket stödjer Ackers påstående om att kvinnan skulle föra en manlig ledarskapsstil för att bli accepterad. Skulle kvinnan visa upp kompetens skulle det bemötas som något extraordinärt menar Kanter vilket spelar på de fördomar som finns om kvinnan och dess ledarskap. Dessa fördomar gör att det skapas en acceptans för tidningarna att skriva att kvinnor är olönsamma. Hade detta argumentet inte varit accepterat av allmänheten hade det inte varit bland annat Svenska Dagbladets främsta argument mot kvotering.

Om kvinnor inte ska skildras som olönsamma kanske de måste stå emot de fördomar som finns. Kanter menar dock att token hellre accepterar stereotypa roller än försöker att ändra dem. Kvinnor med en maskulin approach uppfattas som framgångsrik och att de oftare är de som innehar positioner med makt och inflytande. De maskulina egenskaper är socialt konstruerade och kvinnan väljer många gånger att anpassa sig utifrån de föreställningarna som finns i sitt ledarskap.

5.2 Jämställdhet

Att kvinnor inte bidrar med lönsamhet är dock inte det enda argument som förs mot kvotering. Jämställdhet är ett slagkraftigt argument som används genomgående i varje tidning. Svenska Dagbladet har en negativ syn på kvotering, men använder jämställdhet som ett positivt laddat ord. Exempel på det är att tidningen lyfter Sverige som ett land i framkant när det handlar om jämställdhet. Argumentationens forskningsförankring i Svenska Dagbladet används däremot för att förstärka påståendet om att kvotering inte leder till jämställdhet. Argumentationens forskningsförankring från Marie Bertrand visade att kvotering inte bidrog med jämställdhet i synnerhet när det gäller löner. Ytterligare forskning av Marianne Bertrand visade på att könsgapet inte minskade vid införandet av kvotering. Kvotering lyfts därmed som något negativt men jämställdhet som något positivt i argumenten som förs i artiklarna.

Vidare används ordet sortering som förstärker männens dominans. Detta ord sätts i förhållande till jämställdhet mellan kvinnor och män, där tidningarna särskiljer män och kvinnor i olika grupper. Sortering sätts dessutom genom jämställdhet i ett samhällsperspektiv. Genom att sorteringen leder till olika socialt konstruerade föreställningar om män och kvinnor vilket har skapat olika förutsättningar mellan könen. Exempelvis har män haft enklare att göra karriär eftersom de har ansetts vara mer affärsinriktade än kvinnor. Dessa förutfattade meningar om kvinnor och män som återges i artiklarna, får inverkan i samhället genom att sorteringen upprätthåller maktstrukturer. Genom sorteringen som tidningarna ägnar sig frikostigt åt skapar de en föreställning om en sanning där tidningarna gör skillnad på män och kvinnor. Fairclough förklarar det som att genom en diskurs skapas en socialt konstruerad uppfattning om vad sanningen motsvarar.

För att uppnå jämställdhet krävs medvetenhet och ett aktivt ställningstagande. Acker skriver dock i sin forskningsartikel att män i högre positioner väljer att inte vara medvetna om bristen på jämställdhet för att kunna bevara sina förmåner. Detta kan återspeglas i Dagens Nyheters användning av uttrycket manliga hegemonier där betydelsen av män anses vara individer med makt och en status de vill behålla. Ordvalen blir därmed intressant då jämställdhet blir en fråga om makt och status. Vidare skriver Acker om rädslan för förändring som högt uppsatta inom organisationerna många gånger har. Svenska Dagbladet väljer att ta upp argumentationens forskningsförankring som visar på att en förändring kommer att ske men inom 10 år. Påståendet om att styrelserna inom tio års troligtvis kommer uppnå 40 procent av vardera kön kan ses som en ursäkt för skjuta upp problemet. Det kan även vara ett påstående som cirkulerar för att personer med makt känner sig hotade av en förändring. En möjlig anledning kan vara att personal i botten av organisationen numera har mer ansvar och erfarenheter som de högt uppsatta väljer att ta all ära för enligt Acker. Varför en förändring

inte sker nu kan därför grunda sig i rädslan om att förlora makt hos högt uppsatta inom organisationen.

Woods skrev i sin studie om hur bristen på jämställdhet mellan kvinnor och män har existerat i flera år i media. Fördomarna var hårda mot kvinnor som enbart förväntades ta hand om hemmet medan mannen gjorde karriär. Sedan den tiden har det skett stora förändringar men viktigt att notera, vilket Acker tar upp, är att det finns en skillnad mellan jämställdhet i arbetet och i arbetsuppgifterna. Kvinnor och män får tillgång till olika nätverk, där nätverken männen får tillgång till innefattar personer som har mer makt. Arbetarbladet fortsätter denna argumentation genom att referera till forskning där forskaren bestämt uttalar sig om att diskriminering inte existerar utan att toppositionerna består av män då män utbildat sig i större utsträckning än kvinnor. Forskaren avslutar dock sin argumentation med att säga att kvinnor inte behandlas lika i näringslivet. Om kvinnor inte behandlas lika varför väljer forskaren att gå ut med argumentet att diskriminering inte existerar och varför väljer Svenska Dagbladet att föra det som ett av sina huvudargument? Enkelt, för att fördomarna fortfarande lever kvar i oss. Svenska Dagbladet väljer att uppmärksamma detta för att låta fördomarna få spela sin roll i huvudet på läsaren. Enligt Woods köptes annonsutrymme av annonsörerna i tidningar som framställer kvinnor som en mor i hemmet och inte som en ledare i näringslivet. Annonsörers största syfte är att sälja sina varor och detta gjordes bäst med en kampanj som fick fördomarna att leva kvar.

6. Slutdiskussion

I följande avsnitt kommer vi att besvara studiens forskningsfrågor, beröra vad studien bidragit med, reflektioner kring studiens metod och material har påverkat studien samt ge förslag på framtida forskning i ämnet.

6.1 Bidrag

I tidigare kapitel har vi lyft att det finns en gedigen forskning om media, genus och jämställdhet. Studien är inriktad på hur kvotering framställs och vi har i studien granskat hur tre dagstidningar med olika politisk åskådning skildrar kvotering på sina ledarsidor och i debattartiklar. Utfallet av resultatet bidrog till följande övergripande slutsatser vilka i efterföljande stycken kommer att förklaras mer ingående.

- Skillnader som är tydliga i tidningarnas resonemang är att Arbetarbladet fokuserar på strukturer, något som varken Dagens Nyheter eller Svenska Dagbladet gör.
- Likheter som vi har identifierat i tidningarna som har studerats är att både Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet för ett kritiskt resonemang kring kvotering och framställer kvinnor som en homogen grupp.
- Mönster som kan urskiljas är att tidningarna berör samma fenomen, såsom exempelvis kvinnor och politik, men tidningarna har olika sätt att problematisera vilken inverkan dessa fenomen skulle ha för jämställdhet.

Utfallet av resultatet visar på att det går att urskilja skillnader i hur tidningarna framställer kvotering. Vi kan se samband mellan tidningarnas politiska åskådning och hur de väljer att porträttera kvotering. I vårt resultat framgår det att Svenska Dagbladet framställer kvotering som negativt. Den negativa skildringen av kvotering hos Svenska Dagbladet kan därmed kopplas till moderaternas politik som är emot kvotering. Vidare driver socialdemokraterna en politik för kvotering, vilket återspeglas i Arbetarbladets artiklar. Dagens Nyheter är oberoende liberal och uttrycker mer positiva åsikter om kvotering än vad Svenska Dagbladet gör, men ger samtidigt inget större stöd för lagförslaget om kvotering. Detta innebär att framställningen av kvotering skiljer sig mellan tidningarna och att den politiska åskådningen syns i hur respektive tidning väljer att framställa kvotering. Vi är däremot medvetna om att framställningen av kvotering inte enbart grundar sig i tidningens politiska hemvist utan även kan bero på andra aspekter, till exempel skribentens personliga politiska åsikter. Det går dock inte att undgå att det finns en skillnad i hur vardera tidningen framställer kvotering samt att tidningarnas politiska åskådning speglas i detta.

Ett exempel på en skillnad mellan tidningarna är att Svenska Dagbladet väljer att inte lägga vikt vid hur kvinnor bemöts eller de maktstrukturer som finns i samhället. Strukturer är däremot något som Arbetarbladet väljer att fokusera på i sin argumentation kring kvotering. Arbetarbladets argument handlar om att maktstrukturer gynnar vissa samhällsgrupper och kvotering är ett verktyg för att bearbeta dessa strukturer och därigenom öka jämställdheten. Arbetarbladet lyfter även att införandet av kvotering sänder ut signaler till kvinnor på landets universitet att de kommer att få konkurrera på samma villkor som män. Arbetarbladet argumenterar för att politiker kan göra skillnad för att öka jämställdheten genom kvotering

och beskriver således politikernas inflytande som något positivt. Vår studie visar därmed att tidningarna på olika sätt argumenterar kring kvotering

I diskussioner och argumentationer som förs i de tre tidningarna är det tydligt att det finns en likhet i framställningen av kvotering mellan Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet. Båda tidningarna väljer att föra en argumentation kring kvinnor som en homogen grupp, exempelvis genom att sätta kvinnor i förhållande till lönsamhet. Deras resonemang är konservativt genom att exempelvis Svenska Dagbladet argumenterar för privatisering av offentliga sektorn som är kvinnodominerat och menar då att det skulle öka jämlikheten. Att kvoteringslagen i Norge inte har inneburit någon förändring i kvinnors karriärval är ett argument som både Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet använder sig av. Detta lyfter tidningarna som ett misslyckande, för att förstärka att kvoteringen inte är en lösning.

Tidningarna som studerats tar i många fall upp likartade fenomen men att de har olika resonemang om dess inverkan och effekt. Exempel på det är hur tidningarna framställer politikernas inverkan över både familj och företag, något som Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet framställer som dåligt genom att det är ett hinder för jämställdhet. Samtidigt som Arbetarbladet lyfter politiska beslut som nödvändiga för att kunna uppnå jämställdhet. Vilket visar att tidningarna tar upp samma fenomen men att resonemanget kring det ser olika ut. Generella mönster som vi kan urskilja i tidningarna är att Arbetarbladet utgår från maktstrukturer i sitt resonemang, lägger betoning på att det krävs aktivt ställningstagande för att uppnå jämställdhet. Svenska Dagbladet fokuserar i sina artiklar på att kvotering är verkningslöst och att det inte leder till jämställdhet. Dagens Nyheter är kritiska till kvotering men väljer samtidigt att lyfta det som positivt i den bemärkelse att politiker tar frågan på allvar samtidigt som de menar att kvotering inte leder till jämställdhet.

Sammanfattningsvis kan studien vara med och bidra till kunskap om hur tidningarna väljer att framställa kvotering, där resultatet som presenterats ovan ger en inblick i vilka diskurser som tidningarna skapar och reproducerar.

6.2 Tankar kring studien

Att tidningarna för en argumentation kring kvinnor och lönsamhet är intressant, eftersom det sällan görs det kring män. Män ifrågasätts inte om att vara lönsamma och det sker heller ingen diskussion om män är relevanta och kan bidra med något i en styrelse utan det är som ett antagande som inte blir ifrågasatt. Att mäns lämplighet att sitta i styrelser är obestridd, samtidigt som kvinnorna måste visa sig värdiga sin plats, detta kan bero på att den dominanta gruppen, männen, inte ifrågasätts genom att de är normen. Vilket skapar den argumentation som förs i de granskade tidningarna.

Något som vi noterat i studien är att den forskning som framförs i tidningarna, fungerar för att underbygga den egna argumentationen. Det är endast Arbetarbladet som väljer att kritisera den forskning som tas upp. Varken Dagens Nyheter eller Svenska Dagbladet gör någon ansats till att ge en nyanserad bild av forskningen som berörs, utan den fungerar endast som stöd för

att förstärka den egna argumentationen. Genom detta framstår forskningen som tas upp i artiklarna som fakta och förblir oemotsagd.

Till sist, är jämställdhet något som berörs i alla tidningar. Det intressanta är dock hur tidningarna anser att jämställdhet kan uppnås ser olika ut. Anledningen till detta är att jämställdhet lyfts som positivt i tidningarna, men viljan att vara en aktiv del i att uppnå det varierar, genom att viljan att förändra sitt egna och andras beteende för jämställdhetens skull inte är given.

6.3 Tankar om resultatet och hur metod och material kan ha påverkat utfallet

Resultatet i vår studie är relevant då det bidrar med kunskap kring hur tidningarna skildrar kvotering, vilka argument som används, samt likheter och skillnader som finns. I ett bredare perspektiv och tillsammans med likartad forskning kan studien vara med och bidra med en nyansering av vilka diskurser som används av media i samband med jämställdhetsfrågor.

Genom att studien bygger på Faircloughs kritiska diskursanalys, är avsikten att vi som författare ska kunna bidra till förändring. Detta försöker vi göra genom att belysa hur tidningar väljer att framställa kvotering. Vi har exempelvis identifierat att tidningarna upprätthåller diskurser om kvinnor som olönsamma i styrelser, samt belyst medias sätt att reproducera diskurser kring genus och jämställdhet. Vidare kan det ses som en fördel med metoden att den inte ämnar vara neutral, då den kan fungera som ett verktyg för att skapa förändringar i samhället. Nackdelar som valet av metod har, är att den kan upplevas svår i sitt utformande och därmed göra studien svårbegriplig. Vi har försökt att i den mån som det varit möjligt att förklara våra val och tillvägagångssätt för att vara transparenta och göra det enklare för läsaren att förstå processen.

6.4 Framtida forskning

Valet av material påverkar utfallet av studien. Eftersom materialet bygger på tre dagstidningar är det inte säkert att samma mönster kan urskiljas vid ett annat urval. Vi föreslår fortsatt och djupare forskning i ämnet för att se om de mönster vi identifierat är genomgående i andra dagstidningar och medier. Genom att granska ett större antal tidningar ges även möjlighet att jämföra tidningar med samma politiska hemvist, för att se om deras framställning av kvotering överensstämmer eller skiljer sig åt.

Framtida forskning som skulle kunna vara relevant är att granska tidningarna under en längre period för att se om det sker någon förändring i debatten kring kvotering i tidningarna. Detta skulle vara av vikt genom att debatten i dagstidningarna återspeglar den allmänna debatt om kvotering som sker i samhället. Vidare forskning i ämnet skulle likaså kunna undersöka hur medias skildring av kvotering påverkar konsumenterna av texten. Att granska hur mottagaren använder diskursen är även något som är i linje med Faircloughs kritiska diskursanalys.

7. Referenslista

Arbetsblad:

Elofsson, William, Malave Centeno, Carmen Helmersson, Stefan och Hallgren, Martin. 2015. Varför vänder ni kvotering ryggen? *Arbetsblad*. 26 mars.

Wennberg, Jenny. 2013. Hur länge ska vi vänta, Lars? *Arbetsblad*. 13 december.

Wennberg, Jenny. 2014a. Mansutredning. *Arbetsblad*. 15 februari.

Wennberg, Jenny. 2014b. Manskompetensen. *Arbetsblad*. 27 november.

Westberg, Anna. 2014. LO vs näringslivet = 1-0. *Arbetsblad*. 30 april.

Dagens Nyheter:

Helmerson, Erik. 2014. Viktiga värden i konflikt. *Dagens Nyheter*. 8 mars.

Helmerson, Erik. 2016. Städa framför egen dörr. *Dagens Nyheter*. 10 september.

Klingström, Tomas och Sahlén Malin. 2014. Styrelserummen blir snart jämställda utan kvotering. *Dagens Nyheter*. 10 oktober.

Liby Alonso, Martin. 2016. Kvotering är ett stickspår. *Dagens Nyheter*. 27 september.

Thand Ringqvist, Elisabeth. 2014. Företag med kvinnor som vd har lägre vinstmarginal. *Dagens Nyheter*. 9 mars.

Johnson Ax:son Antonia, Johnson Ax:son Viveca, Urnes Lindén Jenny, Stenbeck Cristina, 2016. Vill vi verkligen ha en lag där vi sorteras efter kön? *Dagens Nyheter*. 29 maj.

2015a. Kvoter river inte taket. *Dagens Nyheter*. 16 maj.

Svenska Dagbladet:

Ludvigsson, Maria. 2014. Kvinnor ger inte lönsamhet, men tvärtom kan gälla. *Svenska Dagbladet*. 4 december.

Ludvigsson, Maria. 2015. Tack, men nej tack Löfven! *Svenska Dagbladet*. 23 januari.

Rankka, Maria. 2016. Politiken och jämställdheten. *Svenska Dagbladet*. 16 september.

Rennéus, Anna. 2015. Den norska snöbollen rullar inte. *Svenska dagbladet*. 21 maj.

Sanandaji, Nima. 2016. Kvoteringslag ökade inte jämställdheten. *Svenska Dagbladet*. 29 september.

Sandström, Jesper. 2016. Ingen Jesper är den andra lik. *Svenska Dagbladet*. 24 september.

Svanborg-Sjövall, Karin och Sanandaji, Nima. 2016. Kvotering en återvändsgränd. *Svenska Dagbladet*. 30 mars.

Böcker:

Bergström, Göran och Boréus, Kristina. 2000. *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur.

Bergström, Göran och Boréus, Kristina. 2005. *Textens mening och makt*. Andra upplagan. Lund: Studentlitteratur.

Bryman, Allan och Bell, Emma. 2011. *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Andra upplagan. Stockholm: Liber

Engström, Kerstin. 2008. *Genus & genrer - forskningsanknutna genusdiskurser i dagspress*. Umeå: Institutionen för kultur- och medievetenskaper, Umeåuniversitet.

McCombs, Maxwell. 2006. *Makten över dagordningen, om medierna, politiken och opinionsbildningen*. Stockholm: SNS Förlag.

Roosvall, Anna och Widestedt, Kritisna. 2015. Medier och intersektionalitet. I Hirdman, Anja och Kleberg, Madeleine (Red.). *Mediers känsla för kön: feministisk medieforskning*. Göteborg: Nordicom, 35-53.

Winther Jørgensen, Marianne och Phillips, Louise. 2000. *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.

Internet:

AllBright. 2016. *Var femte ledare nu kvinna*.

<https://static1.squarespace.com/static/5501a836e4b0472e6124f984/t/56dd818c59827e888a9da8e1/1457357199239/AllBrightrapporten2016.pdf> (Hämtad: 2017-01-08)

Arbetsbladet. [u.å.]. *Nationalencyklopedin*.

<http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/arbetsbladet> (Hämtad: 2017-01-11)

Berg, Lars-Erik. [u.å.]. Socialpsykologi. *Nationalencyklopedin*.

<http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/socialpsykologi> (Hämtad: 2016-12-27)

Edman, Martin. [u.å.]. Positivism. *Nationalencyklopedin*.

<http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/positivism> (Hämtad 2016-12-15)

Moderaterna. 2012. *Frågor och svar om jämställdhet*. <http://www.moderat.se/norrbottens-lan/fragor-och-svar-om-jamstallldhet> (Hämtad: 2016-12-18)

Riksdagen. [u.å.]. *Kvotering i bolagsstyrelser*. http://www.riksdagen.se/sv/webb-tv/video/motion/kvotering-i-bolagsstyrelser_GZ02C260 (Hämtad: 2016-12-05)

Regeringen. 2016. *Maxa Sveriges konkurrenskraft genom jämn könsfördelning i bolagsstyrelser*. <http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/09/maxa-sveriges-konkurrenskraft-genom-jamn-konsfordelning-i-bolagsstyrelser/> (Hämtad: 2016-11-29)

Sandlund, Elisabeth. [u.å.]. Svenska Dagbladet. *Nationalencyklopedin*. <http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/svenska-dagbladet> (Hämtad: 2017-01-11)

Socialdemokraterna. 2015. *Anna talar om kvotering i plenisalen*. <http://www.socialdemokraterna.se/Webben-for-alla/EU/EU/Ledamoterna-/Anna-Hedh/Media/Nyheter/Anna-talar-om-kvotering-i-plenisalen/> (Hämtad: 2016-12-18)

Sundin, Staffan och Johansson Alf W. [u.å.]. Dagens Nyheter. *Nationalencyklopedin*. <http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/dagens-nyheter> (Hämtad: 2017-01-11)

Vallinder, Torbjörn. [u.å.]. Ledare. *Nationalencyklopedin*. <http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/ledare> (Hämtad 2016-12-5)

Värdeladdad. [u.å.]. *Nationalencyklopedin*. <http://www.ne.se/uppslagsverk/ordbok/svensk/v%C3%A4rdeladdad> (Hämtad: 2016-12-14)

Vetenskapliga tidskrifter:

Acker, Joan (2003) Inequality regimes: Gender, Class and Race in Organizations. *Gender and Society*. Vol 20, (No 4): pp 441-464

Billing, Yvonne Due & Alvesson, Mats. 2000. Questioning the Notion of Feminine Leadership: A Critical Perspective on the Gender Labelling of Leadership. *Gender, Work and Organization*. Vol 7 (No3): pp. 144-157.

Kanter, Rosabeth Moss. 1977. Some Effects of Proportions on Group Life: Skewed Sex Ratios and Responses to Token Women. *American Journal of Sociology* Vol. 82 (No. 5): pp.965-990.

Woods, T Julia. 1994. Gender Media: *The Influence of Media on Views of Gender*. pp. 231-244